

Különjelentés

## A Bizottság elősegíti az Unió nukleáris biztonságát, de a jogszabályok naprakésszé tételére van szükség



EURÓPAI  
SZÁMVEVŐSZÉK

# Tartalomjegyzék

|   | Bekezdés |
|---|----------|
| <b>Összefoglalás</b>  | I-X      |
| <b>Bevezetés</b>  | 01-15    |
| <b>Az ellenőrzés hatóköre és módszere</b>   | 16-18    |
| <b>Észrevételek</b>   | 19-73    |
| <b>A Bizottság némileg javította az Euratom-irányelvek átültetésének nyomon követését</b>   | 19-30    |
| A két újabb irányelvre a Bizottság jobban felkészült  | 23-24    |
| A radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezeléséről szóló irányelvet nem ültették át megfelelően valamennyi tagállamban   | 25-28    |
| A Bizottság figyelembe veszi a szakértői értékelések eredményeit  | 29-30    |
| <b>A Bizottság megfelelően irányítja a gyors értesítés és az információcsere uniós mechanizmusait</b>   | 31-38    |
| <b>A Bizottság beruházási projektekről kiadott véleményei elősegítik a nukleáris biztonság fokozását</b>  | 39-58    |
| A Bizottság véleményekben értékeli, hogy a beruházások megfelelnek-e a jogi követelményeknek, és javaslatokat tesz a fejlesztésre   | 43-47    |
| Naprakészé kell tenni a jelenlegi jogszabályi keretet, hogy az tükrözze a nukleáris biztonság területének legújabb fejleményeit   | 48-58    |
| <b>A Bizottság nem vezetett be megbízható eljárást a nukleáris beruházási projektekről kiadott véleményei kidolgozására és a radioaktivitás-figyelő létesítmények működésének ellenőrzésére</b> | 59-73    |
| <b>Következtetések és ajánlások</b>   | 74-80    |

## **Mellékletek.**

**I. melléklet A bizottsági ellenőrzések**

**II. melléklet A radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezeléséről szóló irányelv átültetésével kapcsolatos meg nem felelési esetek (néhány példa)**

## **Glosszárium**

## **Mozaikszavak és rövidítések**

## **A Bizottság válaszai**

## **Kronológia**

## Összefoglalás

**I** Az Unió a nukleáris biztonságot a következőképpen határozza meg: megfelelő üzemeltetési feltételek megvalósítása, balesetek megelőzése vagy a balesetek következményeinek enyhítése, amelyek eredményeként megvalósul a munkavállalóknak és a lakosságnak a nukleáris létesítmények ionizáló sugárzásából származó veszélyekkel szembeni védelme. A nukleáris létesítmények biztonságáért elsődlegesen azok engedélyesei (az üzemeltetők) felelősek, akik tevékenységüket a nemzeti szabályozó hatóságok felügyelete alatt végzik.

**II** Az Unión belül az atomenergia békés célú felhasználását az 1957. évi Euratom-Szerződés szabályozza, amely létrehozta az Európai Atomenergia-közösséget, és biztosítja e Közösség hatásköreinek és tevékenységeinek jogi keretét. A közelmúltban elfogadott Euratom-irányelvek meghatározzák a nukleáris biztonságra, a radioaktív hulladékokra és a kiégett fűtőelemekre vonatkozó követelményeket, továbbá megfogalmazzák az alapvető biztonsági előírásokat.

**III** Ellenőrzésünk során megvizsgáltuk, hogy a Bizottság, hatásköreit felhasználva, mennyire eredményesen tudta elősegíteni az Unió nukleáris biztonságát. Értékeljük továbbá, hogy a Bizottság hogyan követte nyomon az Euratom-irányelvek tagállami jogba való átültetését. Megvizsgáltuk a radiológiai veszélyhelyzet esetén történő gyors értesítésre és információcserére vonatkozó mechanizmusokat, ahol a Bizottság szerepe a rendszer irányítására korlátozódik. Végezetül két olyan tevékenységet vizsgáltunk meg, amelyek esetében a Bizottság szerepe az Euratom-Szerződésből ered: egyrészt véleményezi a nukleáris beruházási projekteket, másrészt joga van ellenőrizni a radioaktivitás szintjét folyamatosan figyelemmel kíséző tagállami létesítmények működését és hatékonyságát.

**IV** Következtetésünk szerint a Bizottság összességében megfelelően segítette elő az Unió nukleáris biztonságát, ám még van tennivalója a jogi keret és belső iránymutatások naprakésszé tétele terén.

**V** A Bizottság immár megfelelőbb módon követi nyomon az Euratom-irányelvek átültetését. A Bizottság jobban felkészült a nyomon követésre a két legutóbbi irányelv (a nukleáris biztonságról szóló módosított irányelv és az alapvető biztonsági előírásokról szóló irányelv), mint a radioaktív hulladékokról és a kiégett fűtőelemekről szóló korábbi irányelv esetében.

**VI** Az ellenőrzött időszakban annak értékelésekor, hogy egy tagállam megfelel-e az Euratom-irányelveknek, a Bizottság a szakértői értékelések eredményeit is felhasználta információforrásként. A Bizottság az átültetési és megfelelőségi ellenőrzések lezárása után is felel a szakértői értékelések eredményeinek nyomon követéséért.

**VII** Megállapításunk szerint a Bizottság megfelelően irányítja az Európai Közösség radiológiai veszélyhelyzet esetén alkalmazandó gyors információcsere-rendszerét (ECURIE). A Bizottság ugyan tökéletesíthetné a tanulságok hasznosulásának vizsgálatát, de a rendszer megfelelő működését és technológiai frissítését biztosítandó folyamatosan továbbfejleszti azt.

**VIII** A Bizottság a nukleáris beruházási projektek vizsgálata során értékeli azok összeegyeztethetőségét az Euratom-Szerződéssel, és ennek kapcsán nem kötelező erejű véleményt bocsát ki az érintett tagállam számára. Megállapításunk szerint azonban e vélemények kiadásának jelenlegi kerete nem tart lépést a legújabb politikai, jogalkotási és technológiai fejleményekkel. Miközben például a nukleáris létesítmények üzemeltetésének az eredetileg tervezett élettartamon túli meghosszabbítása érdekében számos reaktornál hosszú távú működési célú (LTO) beruházásokat eszközölnék, a jelenlegi keret nem határozza meg egyértelműen, hogy ezeket a beruházásokat kötelezően be kell-e jelenteni a Bizottságnak.

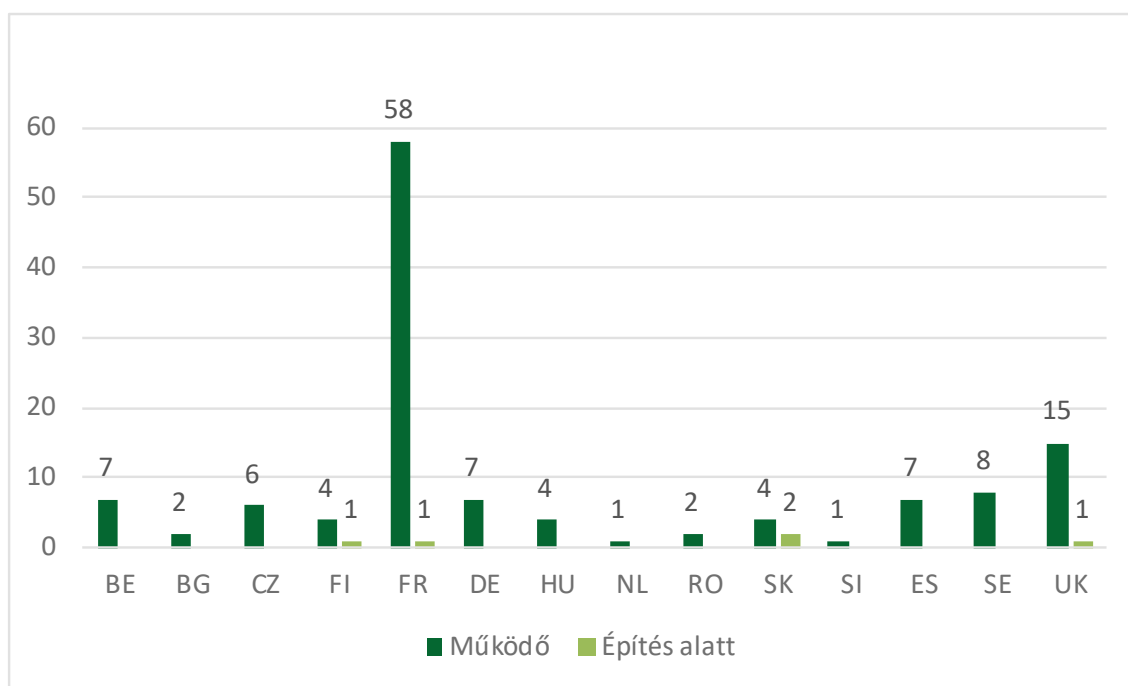
**IX** Ellenőrzésünk rámutatott arra, hogy azok a bizottsági eljárások, amelyek a nukleáris beruházási projektekre vonatkozó vélemények elkészítésére, illetve a radioaktivitás szintjének folyamatos figyelemmel kísérésére szolgáló tagállami létesítmények ellenőrzésére irányulnak, bizonyos korlátokkal néznek szembe. A Bizottság nem rendelkezik olyan megbízható eljárásokkal, amelyek biztosítanák e tevékenységek teljes körűségét, koherenciáját és egységességét.

**X** Következtetéseink alapján ajánlásokat teszünk, arra vonatkozóan, hogy a Bizottság hogyan követi nyomon az Euratom-irányelvek átültetését, milyen keretek között adja ki a nukleáris beruházásokra vonatkozó véleményeit, valamint hogy milyen megközelítést alkalmaz a vélemények kidolgozása és a radioaktivitás-figyelő létesítmények ellenőrzése során.

## Bevezetés

**01** 2018 végén 14 tagállam összesen 126 atomreaktort működtetett<sup>1</sup>. E tagállamok közül négyben új reaktorok építése is folyamatban van (lásd: [1. ábra](#)).

### 1. ábra. A reaktorok száma 2018. december 31-én



*Forrás:* Európai Számvevőszék, a NAÜ Nuclear Power Reactors in the World (Atomreaktorok a világban) című dokumentumának adatai alapján, Reference Data Series No. 2, NAÜ, Bécs, 2019.

**02** 2017-ben az Európai Unióban (EU) megtermelt villamos energia mintegy 25%-át atomerőművek állították elő<sup>2</sup>. Az atomerőművekből származó villamosenergia-termelés 2004 és 2017 között mintegy 18%-kal csökkent.

### Mi a nukleáris biztonság jogi és szervezeti kerete?

**03** A Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) a nukleáris területen folytatott globális szintű tudományos és műszaki együttműködés központi kormányközi fóruma, számos alapvető fontosságú nemzetközi egyezmény – többek között a nukleáris biztonságról szóló egyezmény, a nukleáris balesetekről adandó gyors értesítésről szóló

<sup>1</sup> Nemzetközi Atomenergia Ügynökség, Nuclear Power Reactors in the World (Atomreaktorok a világban), Reference Data Series No. 2, NAÜ, Bécs, 2019.

<sup>2</sup> Eurostat, Nukleáris energiára vonatkozó statisztikák.

egyezmény és a nukleáris baleset vagy radiológiai veszélyhelyzet esetén történő segítségnyújtásról szóló egyezmény<sup>3</sup> – letéteményese. A NAÜ biztonsági előírásai meghatározzák a nukleáris biztonságot garantáló alapvető elveket, követelményeket és ajánlásokat, és globális referenciaként szolgálnak. A nukleáris biztonságot világszinten és európai szinten számos más szervezet – például a Nukleáris Energia Ügynökség (NEA)<sup>4</sup>, a Nyugat-európai Nukleáris Hatóságok Szövetsége (WENRA), az Európai Nukleáris Biztonsági Szabályozó Hatóságok Csoportja (ENSREG)<sup>5</sup> és az Atomerőmű-üzemeltetők Világszövetsége (WANO) – is elősegíti.

**04** A nukleáris biztonság valamennyi nukleáris technológiát alkalmazó ország felelőssége. A nukleáris biztonság szabályozásáért a **kormányok**, a létesítmények biztonságáért pedig végső soron azok **üzemeltetői** a felelősek. A nukleáris létesítmények nukleáris biztonsága tekintetében a nemzeti felelősség az az alapelv, amelyre a nemzetközi szinten kidolgozott nukleáris biztonsági jogszabályok épülnek.

**05** Az Unión belül az atomenergia békés célú felhasználását az 1957. évi Euratom-Szerződés<sup>6</sup> szabályozza, amely létrehozta az Euratom-közösséget, és biztosítja e Közösség hatásköreinek és tevékenységeinek jogi keretét. Az Euratom, bár ugyanazok a tagjai, mint az Uniónak, és az uniós intézmények irányítják, különálló jogi személy.

**06** A Bizottság nukleáris tevékenységekkel a következő három szempontból foglalkozik: nukleáris biztonság, nukleáris biztosítékok és nukleáris védelem (lásd: [1. háttérmagyarozat](#)).

---

<sup>3</sup> A legtöbb tagállam részes fele ezeknek és a nukleáris biztonsággal kapcsolatos egyéb nemzetközi egyezményeknek.

<sup>4</sup> A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) keretében működő NEA kormányközi ügynökség, amely elősegíti a fejlett nukleáris technológiai infrastruktúrával rendelkező országok közötti együttműködést.

<sup>5</sup> Az Európai Nukleáris Biztonsági Szabályozó Hatóságok Csoportja (ENSREG) független szakértői tanácsadó csoport, valamennyi tagállam képviselőiből és a Bizottság egy képviselőjéből áll, aki szintén részt vesz a vitákban. Az elnököt a csoport tagjai választják meg (a Bizottság 2007. július 17-i határozata). A testület tanácsokkal látja el és segíti a Bizottságot, valamint elősegíti a nemzeti szabályozó hatóságok közötti konzultációt, koordinációt és együttműködést.

<sup>6</sup> Az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés.

## 1. háttérmagyarázat

### Nukleáris biztonság, védettség és biztosítékok

A **nukleáris biztonság** az Unió a következőképpen határozza meg<sup>7</sup>: megfelelő üzemeltetési feltételek megvalósítása, balesetek megelőzése vagy a balesetek következményeinek enyhítése, amelyek eredményeként megvalósul a munkavállalóknak és a lakosságnak a nukleáris létesítmények ionizáló sugárzásából származó veszélyekkel szembeni védelme.

A **nukleáris biztosítékok** (amelyek esetében a Bizottság kizárólagos hatáskörrel rendelkezik) olyan intézkedések, amelyek célja annak biztosítása, hogy a nukleáris anyagokat kizárólag az eredetileg bejelentett célokra használják fel. A nukleáris anyagok uniós felhasználóinak és birtokosainak nyilvántartást kell vezetniük, és ezen anyagok minden forgalmát be kell jelenteniük a Bizottságnak.

A **nukleáris védettség** (amely elsősorban nemzeti hatáskörbe tartozik) a NAÜ meghatározásában a nukleáris anyagokhoz, egyéb radioaktív anyagokhoz, kapcsolódó létesítményekhez vagy kapcsolódó tevékenységekhez kötődő bűncselekmények vagy szándékosan elkövetett jogosulatlan cselekmények megelőzése, felderítése és elhárítása<sup>8</sup>. A nukleáris létesítmények és radioaktív anyagok fizikai védelme az országok biztonsági és védelmi politikájához kapcsolódik, és elsősorban ezek hatáskörébe tartozik.

**07** Az Unióban a nukleáris biztonságra vonatkozó nemzeti jogalkotási, szabályozási és szervezeti keret létrehozásáért és fenntartásáért a tagállamok felelősek. A nukleáris létesítmények biztonságáért elsődlegesen azok engedélyesei (az üzemeltetők) felelősek, akik tevékenységüket a nemzeti szabályozó hatóságok felügyelete alatt végzik.

**08** A nukleáris biztonság terén a Bizottság legfőbb szerepe az, hogy javaslatokat tegyen az Euratom jogi keretének továbbfejlesztésére, és felügyelje a jogi eszközök tagállami jogba való átültetését. Amennyiben a Bizottság „a Szerződések őreként” úgy ítéli meg, hogy egy tagállam megsérti az Euratom-jogszabályok rendelkezéseit, kötelezettségszegési eljárást indíthat.

<sup>7</sup> A 2014/87/Euratom tanácsi irányelvvel módosított, a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági közösségi keretrendszerének létrehozásáról szóló, 2009. június 25-i 2009/71/Euratom tanácsi irányelv.

<sup>8</sup> A NAÜ biztonsági glosszárjuma, 2018. évi kiadás, © NAÜ, 2019.



**09** A Bizottság emellett az Euratom-Szerződésből eredő, a nukleáris biztonsággal és sugárvédelemmel kapcsolatos jogokkal és kötelezettségekkel is rendelkezik. Az Euratom-Szerződés 35. cikke értelmében a Bizottság jogosult ellenőrizni a levegő, a víz és a talaj radioaktivitásának folyamatos figyelemmel kísérésére szolgáló tagállami létesítmények működését és hatékonyságát. A Bizottság összesíti a tagállamok által a területükön mért környezeti radioaktivitási szintekről küldött információkat<sup>9</sup>.

**10** A Bizottság megvizsgálja a tagállamokban előirányzott nukleáris beruházási projekteket és értékeli azok összeegyeztethetőségét az Euratom-Szerződéssel. Az e szerződés 41–44. cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően a beruházóknak tájékoztatniuk kell a Bizottságot az atomiparban megvalósuló beruházási projektekről<sup>10</sup>. A Bizottság ezután, ismertetve a beruházás elemzését, közli a projekttel kapcsolatos meglátásait (illetve az Euratom-Szerződés 43. cikke szerinti „véleményét”) az érintett tagállammal.

**11** Míg a veszélyhelyzeti felkészültségi és elhárítási intézkedések biztosítása továbbra is nemzeti hatáskörbe tartozik, a Bizottság működteti, irányítja és fejleszti az Európai Közösség radiológiai veszélyhelyzet esetén alkalmazandó gyors információcsere-rendszerét (ECURIE), amelyet az 1986-os csernobili balesetet követően hoztak létre<sup>11</sup>.

**12** A jogi keretből eredő szerepe mellett a Bizottság elősegíti a tagállamokkal folytatott párbeszédet és együttműködést is, többek között az Európai Nukleáris Biztonsági Szabályozó Hatóságok Csoportja (ENSREG) révén. Ezenkívül együttműködik olyan nem uniós országokkal, amelyek atomerőműveket üzemeltetnek vagy építenek, és a nukleáris együttműködés területén megállapodásokat köt harmadik országokkal. A Bizottság több nemzetközi szervezettel – például a NAÜ-vel és a NEA-val – is együttműködik.

---

<sup>9</sup> Az Euratom-Szerződés 36. cikke.

<sup>10</sup> Az Euratom-Szerződés II. mellékletében felsorolt ipari tevékenységek tekintetében.

<sup>11</sup> A Tanács 87/600/Euratom határozata a radiológiai veszélyhelyzet esetén történő gyors információcserére vonatkozó közösségi szabályozásról.

## Az Euratom-irányelvek jogilag kötelező erejű keretet alkotnak a nukleáris biztonság tekintetében

**13** Az Euratom-Szerződés felhatalmazza az Euratomot arra, hogy a munkavállalók és a lakosság egészségének védelme érdekében biztonsági előírásokat állapítson meg és alkalmazzon<sup>12</sup>. Az alapvető előírásokat az Európai Unió Tanácsa fogadja el az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, a Bizottság javaslata alapján<sup>13</sup>.

**14** Az Euratom gyakorlatilag az 1959-es létrehozása óta irányelvekben rögzíti az alapvető előírásokat a munkavállalók és a lakosság egészségének az ionizáló sugárzásból származó veszélyekkel szembeni védelmére nézve. Az Európai Unió Bíróságának (EUB) 2002. évi ítéletét<sup>14</sup> követően, amely elismerte és egyértelművé tette, hogy az Euratom a tagállamokkal megosztott hatáskörrel rendelkezik a nukleáris biztonság területén, a Tanács 2009-ben jogszabályokat fogadott el a nukleáris biztonság<sup>15</sup>, 2011-ben pedig a radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezelése<sup>16</sup> területén. Az alapvető biztonsági előírásokról szóló irányelvet rendszeresen frissítették, és a legutóbbi aktualizálás több korábbi irányelv<sup>17</sup> rendelkezéseit is magában foglalta.

---

<sup>12</sup> Az Euratom-Szerződés 2. cikkének b) pontja és II. címének 3. fejezete („Egészségvédelem”).

<sup>13</sup> Az Euratom-Szerződés 30. és 31. cikke.

<sup>14</sup> A C-29/99. sz. Bizottság kontra Tanács ügyben 2002. december 10-én hozott ítélet (EBHT 2002, I-11221. o.).

<sup>15</sup> A 2014. július 8-i 2014/87/Euratom tanácsi irányelvvel módosított, a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági közösségi keretrendszerének létrehozásáról szóló, 2009. június 25-i 2009/71/Euratom tanácsi irányelv.

<sup>16</sup> A Tanács 2011. július 19-i 2011/70/Euratom irányelve a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelését szolgáló közösségi keret létrehozásáról.

<sup>17</sup> A Tanács 2013/59/Euratom irányelve ( 2013. december 5.) az ionizáló sugárzás miatti sugárterhelésből származó veszélyekkel szembeni védelmet szolgáló alapvető biztonsági előírások megállapításáról, valamint a 89/618/Euratom, a 90/641/Euratom, a 96/29/Euratom, a 97/43/Euratom és a 2003/122/Euratom irányelv hatályon kívül helyezéséről

## 1. táblázat. A legutóbbi Euratom-irányelvek

| A nukleáris biztonságról szóló irányelv (NSD) 2009, 2014-ben módosított  | A radioaktív hulladékok és a kiegészített fűtőelemek kezeléséről szóló irányelv (RWD) 2011   | Az alapvető biztonsági előírásokról szóló irányelv (BSSD) 2013   |
|--|--|--|
| <p>A nukleáris biztonságról szóló irányelv a nukleáris biztonságról szóló egyezmény nukleáris biztonsági követelményeire és a NAÜ által megállapított biztonsági alapelvekre épül. Az irányelvet – a 2011-ben bekövetkezett fukusimai nukleáris baleset tanulságai, valamint az uniós atomerőművekre vonatkozó kockázat- és biztonsági értékelések, az úgynevezett „stresszteszt” eredményeinek fényében – 2014 júliusában módosították. A módosított irányelv kibővíti a nemzeti szabályozó hatóságok hatáskörét és növeli azok függetlenségét. Magas szintű, az Unió egészére vonatkozó biztonsági célkitűzést vezet be a balesetek megelőzése és – amennyiben mégis baleset következne be – a következmények enyhítése, valamint a korai és nagy mennyiségű radioaktív kibocsátás elkerülése érdekében.</p> | <p>A radioaktív hulladékok és a kiegészített fűtőelemek kezeléséről szóló irányelv előírja, hogy a tagállamoknak nemzeti szakpolitikával kell rendelkezniük, amelynek le kell írnia, hogyan kívánják kezelni a polgári nukleáris tevékenységekből származó radioaktív hulladékokat és kiegészített fűtőelemeket. A tagállamoknak nemzeti programokat kell kidolgozniuk, amelyek a nemzeti szakpolitikákat konkrét cselekvési tervekbe ültetik át. Emellett létre kell hozniuk egy nemzeti jogalkotási, szabályozási és szervezeti keretrendszer („nemzeti keretrendszer”), és fel kell állítaniuk egy illetékes és független szabályozó szervet.</p> | <p>Az alapvető biztonsági előírásokról szóló irányelv (2013) meghatározza a munkavállalók, a betegek és a lakosság sugárvédelmére vonatkozó alapvető biztonsági előírásokat, és határértékeket állapít meg az összes (tervezett, meglévő és veszélyhelyzeti) sugárterhelési helyzetben kapható maximális sugárdózisra vonatkozóan. Az új irányelv naprakésszé tette és átvette több korábbi irányelv rendelkezéseit, de újakat is bevezetett, többek között a veszélyhelyzeti felkészültségre és elhárításra vonatkozó rendelkezéseket, amelyek leszűrik a 2011. évi fukusimai baleset tanulságait is.</p> |

Forrás: Európai Számvevőszék.

**15** A nukleáris biztonságról szóló irányelv<sup>18</sup> és a radioaktív hulladékok és a kiegészített fűtőelemek kezeléséről szóló irányelv<sup>19</sup> előírja, hogy három típusú rendszeres szakértői értékelést kell végezni (lásd: **2. háttérmagyarázat**). A nemzetközi szakértői értékelések lehetőséget kínálnak a szakmai tapasztalatok cseréjére, valamint tanácsok – és ezek révén a levont tanulságok és a bevált gyakorlatok – megosztására. Céljuk a nukleáris biztonság folyamatos javítása.

<sup>18</sup> A nukleáris biztonságról szóló irányelv 8e. cikke.

<sup>19</sup> A radioaktív hulladékok és a kiegészített fűtőelemek kezeléséről szóló irányelv 14. cikkének (3) bekezdése.

## 2. háttérmagyarázat

### Szakértői értékelések

Az Euratom-irányelvek a rendszeres szakértői értékelések három típusára vonatkozó követelményeket határoznak meg:

- A nukleáris biztonságról szóló módosított irányelv bevezette a tematikus szakértői értékelések európai rendszerét, amely hatévente egy-egy újabb adott biztonsági kérdésre összpontosít. A 2017–2018-as időszakban elvégzett első tematikus szakértői értékelés a nukleáris létesítmények elavulásának kezelésére irányuló programokkal foglalkozott. Az értékelést az Európai Nukleáris Biztonsági Szabályozó Hatóságok Csoportja (ENSREG) a Nyugat-európai Nukleáris Hatóságok Szövetségének (WENRA) támogatásával, a Bizottsággal együttműködve készítette el.
- A nukleáris biztonságról szóló irányelv azt is előírja a tagállamok számára, hogy legalább tízévente végezzék el nemzeti keretrendszerük és illetékes szabályozó hatóságaik rendszeres önértékelését, és kérjék nemzeti rendszerük és illetékes szabályozó hatóságaik releváns szegmenseinek nemzetközi szakértői értékelését. A szakértői felülvizsgálati követelmények teljesítésére a tagállamok a NAÜ Integrált Hatóság-felülvizsgálati Szolgálatát (IRRS) veszik igénybe. A Bizottság pénzügyi támogatást nyújt az IRRS missziós programjához.
- A radioaktív hulladékok és a kiegészítő fűtőelemek kezeléséről szóló irányelv előírja, hogy a tagállamoknak legalább tízévente önértékelést kell végezniük és nemzetközi szakértői értékelést kell kérniük nemzeti keretrendszerükről, illetékes szabályozó hatóságukról, nemzeti programjukról és annak végrehajtásáról. E követelmények teljesítése érdekében a tagállamok a NAÜ szakértői értékelési szolgáltatásait veszik igénybe.

## Az ellenőrzés hatóköre és módszere

**16** Ellenőrzésünk során értékeltük, hogy a Bizottság, hatásköreit felhasználva, mennyire eredményesen tudta elősegíteni az Unió nukleáris biztonságát.

Megvizsgáltuk, hogy a Bizottság:

- a) hogyan kísérte figyelemmel a három legutóbbi Euratom-irányelv tagállami jogba való átültetését;
- b) hogyan irányította a radiológiai veszélyhelyzet esetén történő gyors értesítésre és információcserére vonatkozó mechanizmusokat;
- c) a beruházási projektek véleményezése révén hogyan segítette elő a nukleáris biztonság fokozását;
- d) hogyan dolgozta ki a beruházásokra vonatkozó véleményét, és hogyan ellenőrizte a radioaktivitás-figyelő létesítmények működését.

**17** Vizsgálatunk elsősorban a Bizottság hatásköreire és felelősségi köreire való figyelemmel irányult az intézmény tevékenységeire. Nem volt célunk azonban a nemzetközi nukleáris biztonsági keretrendszernek, illetve annak tagállami alkalmazásának vizsgálata, és a nukleáris biztonság technikai szempontjainak vizsgálatára sem törekedtünk. Nem foglalkoztunk a veszélyhelyzeti felkészültséggel és elhárítással sem, eltekintve attól, hogy megvizsgáltuk, milyen szerepet játszik a Bizottság az ECURIE uniós gyors értesítési rendszer irányításában. Nem képezték ellenőrzésünk tárgyát a nukleáris védettség és a nukleáris biztosítékok sem. Ellenőrzésünk a 2019. július végéig tartó időszakot ölelte fel.

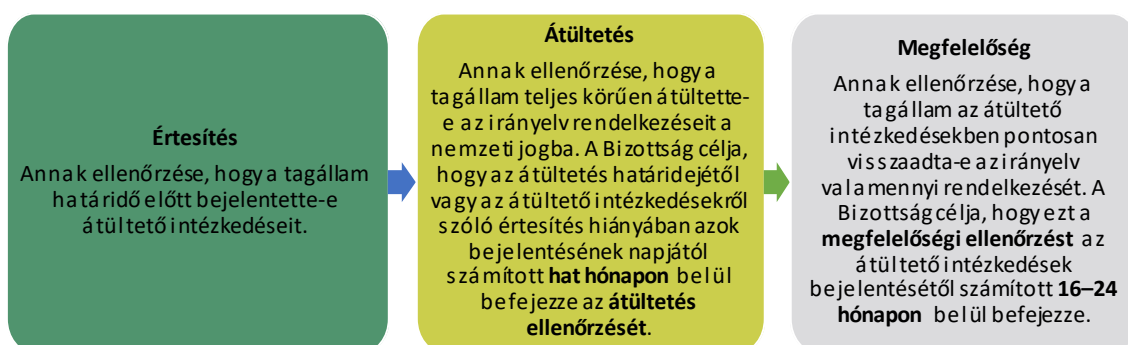
**18** Áttekintettük a jogi keretet, valamint a vonatkozó szakpolitikákat, stratégiákat, szabványokat és egyezményeket. Megvizsgáltuk a Bizottság eljárásait, belső stratégiáit és iránymutatásait, a tagállamoknak nyújtott iránymutatásokat, valamint az eszközöket, munkadokumentumokat, információcserét, levelezést és az ülések jegyzőkönyveit. Jelentéseket, tanulmányokat, belső és külső értékeléseket, valamint egyéb vonatkozó dokumentumokat is áttekintettünk. Megvizsgáltunk négy, a nukleáris beruházási projektekről szóló bizottsági véleményt. Interjúkat készítettünk a Bizottsággal (Energiaügyi Főigazgatóság és Közös Kutatóközpont, JRC), és a nukleáris biztonsággal kapcsolatos egyes kérdéseket nemzetközi szervezetek szakértőivel is megvitattunk.

# Észrevételek

## A Bizottság némileg javította az Euratom-irányelvek átültetésének nyomon követését

**19** A Bizottság feladata egyrészt, hogy felügyelje az Euratom-irányelvek végrehajtását és alkalmazását, másrészt hogy előmozdítsa és érvényesítse az irányelveknek való megfelelést. Ennek érdekében a Bizottság átültetési és megfelelési ellenőrzéseket végez (lásd: [2. ábra](#)).

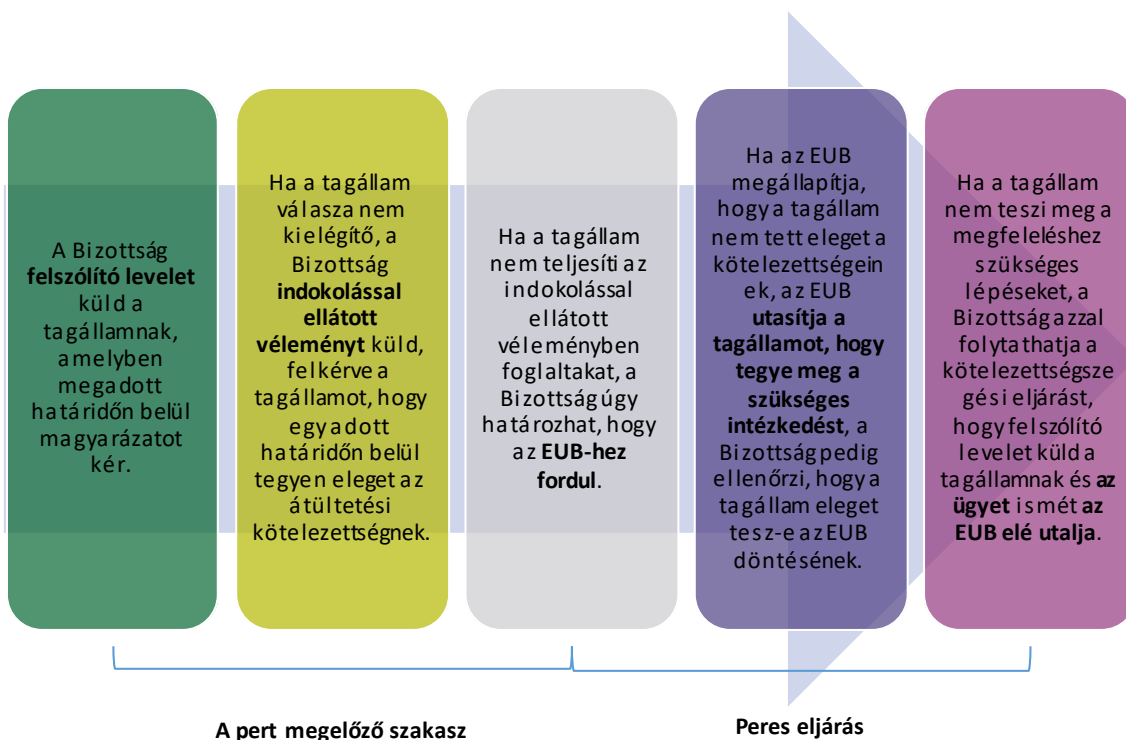
### 2. ábra. A Bizottság megfelelési ellenőrzési folyamata



*Forrás:* Európai Számvevőszék, a Bizottságnak a jogalkotás minőségének javítását szolgáló 37. sz. eszköztára alapján.

**20** Az átültetési és megfelelési ellenőrzések során feltárt meg nem felelések a [3. ábrán](#) ismertetett kötelezettségszegési eljárás útján történő jogérvényesítéshez vezethetnek.

### 3. ábra. A kötelezettségzegési eljárás



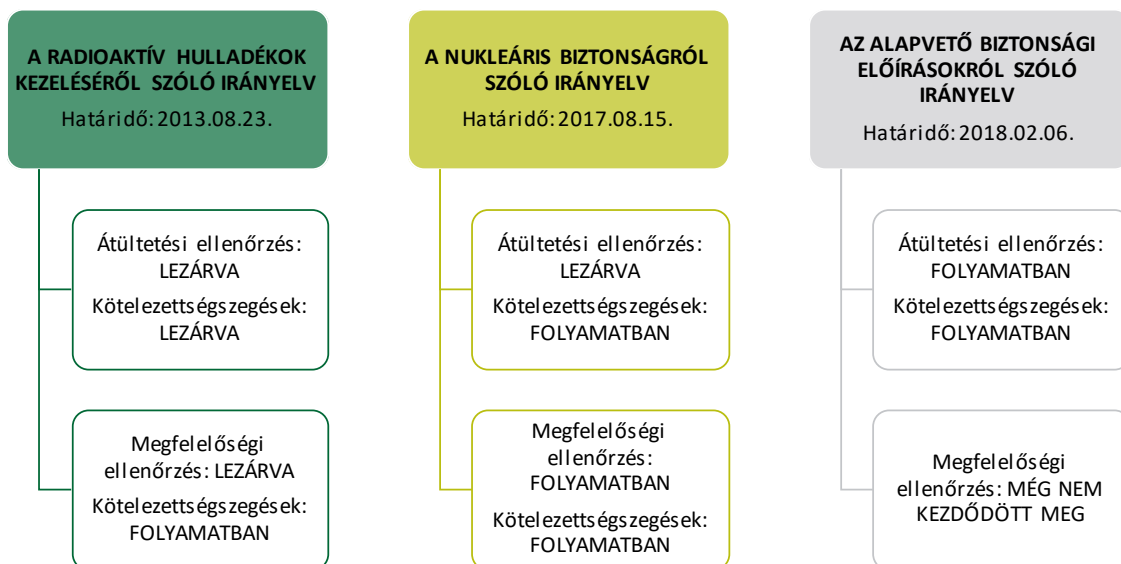
Forrás: Európai Számvevőszék, az EUMSZ 258. cikke alapján.

**21** Áttekintettük a Bizottság által a három közelmúltbeli Euratom-irányelvre<sup>20</sup> vonatkozóan elvégzett átültetési és megfelelési ellenőrzéseket, hogy felmérjük, hogyan követte nyomon az intézmény az irányelvek átültetését. Megvizsgáltuk, hogy a Bizottság elősegítette, koordinálta és felügyelte-e a folyamatot, időben elvégezte-e ezeket az ellenőrzéseket, nyomon követte-e a meg nem felelési eseteket, és kezdeményezett-e intézkedéseket.

**22** Tekintettel az egyes irányelvekben meghatározott eltérő hatálybalépési időpontokra és átültetési határidőkre, a Bizottság által végzett ellenőrzésekre ellenőrzésünk különböző szakaszaiban került sor (lásd: **4. ábra**).

<sup>20</sup> A radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezeléséről szóló irányelv (2011), a nukleáris biztonságról szóló irányelv (2014) és az alapvető biztonsági előírásokról szóló irányelv (2013).

#### 4. ábra. A megfelelőségi ellenőrzések állapota ellenőrzésünk időpontjában



Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottságtól kapott információk alapján.

#### A két újabb irányelvre a Bizottság jobban felkészült

**23** A nyomon követés és a jogérvényesítés mellett a Bizottság más eszközöket is kialakíthat, hogy megkönnyítse a tagállamok számára az irányelvek helyes és időben történő átültetését. Azon tagállamok száma, amelyek határidőn belül bejelentették átültető intézkedéseiket, a két újabb irányelv (az alapvető biztonsági előírásokról szóló irányelv és a nukleáris biztonságról szóló módosított irányelv) esetében magasabb volt, mint a radioaktív hulladékok és a kiegészítő fűtőelemek kezeléséről szóló irányelv esetében (lásd: [2. táblázat](#)).

#### 2. táblázat. Az irányelveket a határidőn belül átültető tagállamok száma

|  | A radioaktív hulladékok kezeléséről szóló irányelv (RWD) | A nukleáris biztonságról szóló irányelv (NSD) | Az alapvető biztonsági előírásokról szóló irányelv (BSSD) |
|--|--|---|---|
| Az átültetés határideje  | 2013.08.23.  | 2017.08.15.                                   | 2018.02.06.   |
| Határidőn belül vagy a bejelentés elmulasztása miatt indított eljárás megindítása előtt benyújtott értesítések | 17   | 24  | 21  |

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottságtól kapott információk alapján.



**24** Megállapítottuk, hogy a nukleáris biztonságról szóló irányelv és az alapvető biztonsági előírásokról szóló irányelv gyorsabb átültetéséhez a következő három tényező járult hozzá: az átültetéssel kapcsolatos kockázatértékelések, a tagállamoknak küldött emlékeztetők, valamint az, hogy a fő stratégiai dokumentumokat a megelőző irányelvhez képest korábban hagyták jóvá. A Bizottság részlegei:

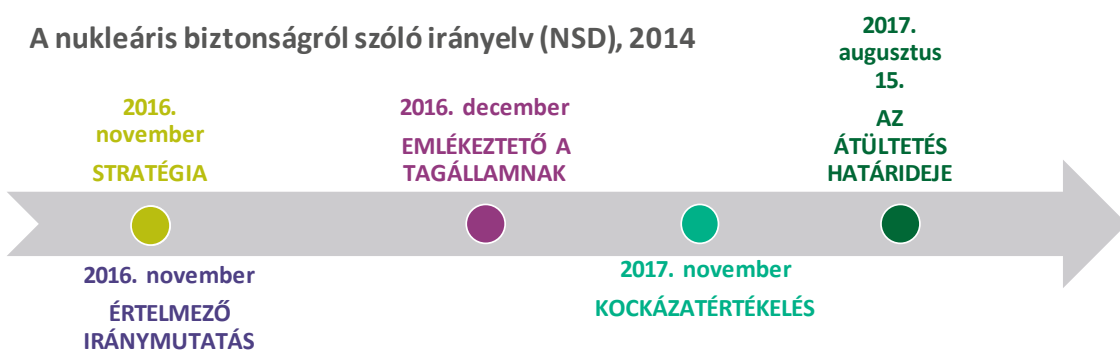
- o a nukleáris biztonságról szóló irányelv átültetési kockázatértékeléseit **egy évvel**, az alapvető biztonsági előírásokról szóló irányelv átültetési kockázatértékeléseit pedig **két évvel az átültetési határidő előtt** elkészítették (lásd: **5. ábra**), a radioaktív hulladékok kezeléséről szóló irányelv esetében azonban nem készítettek kockázatértékelést, amely előrevetítette volna az esetleges átültetési problémákat;
- o körülbelül **egy évvel az átültetési határidő előtt** (lásd: **5. ábra**) levélben emlékeztették a tagállamokat azon kötelezettségükre, hogy időben tájékoztassanak intézkedéseikről. A radioaktív hulladékok kezeléséről szóló irányelvre nézve a Bizottság nem küldött emlékeztetőt;
- o **az átültetési határidő előtt 4 hónappal, illetve 1 évvel** jóváhagyták a nukleáris biztonságról szóló irányelv és az alapvető biztonsági előírásokról szóló irányelv fő stratégiai dokumentumait (lásd: **5. ábra**). A két irányelv átültetésének és végrehajtásának értékelésére vonatkozó stratégiák tartalmazzák az irányelvek átültetésének felülvizsgálatára tervezett intézkedéseket. A stratégiák elősegítették az irányelvek végrehajtásával kapcsolatos problémák előrejelzését és megoldását, és több olyan, a jogszabályi kötelezettségek teljesítését segítő eszközt határoztak meg, amelyek segítettek a tagállamokat az irányelvek helyes és időben történő alkalmazásában (részletesen lásd: **3. táblázat**). Az értelmező iránymutatás támogatta a Bizottságot az átültetésre és megfelelésre irányuló ellenőrzési folyamatok előmozdításában és dokumentálásában. A radioaktív hulladékok kezeléséről szóló irányelv esetében a Bizottság a belső stratégiát csak **két évvel**, az értelmező iránymutatást pedig **négy évvel az átültetési határidő után** készítette el.

## 5. ábra. A stratégiai dokumentumok jóváhagyásának kronológiája

### A radioaktív hulladékokról szóló irányelv (RWD), 2011



### A nukleáris biztonságról szóló irányelv (NSD), 2014



### Az alapvető biztonsági előírásokról szóló irányelv (BSSD), 2013



*Forrás:* Európai Számvevőszék, a Bizottságtól kapott információk alapján.

### 3. táblázat. A jogszabályi kötelezettségek teljesítését segítő, az átültetés megkönnyítésére használt eszközök

| A radioaktív hulladékok és a kiegészített fűtőelemek kezeléséről szóló irányelv (RWD)   | A nukleáris biztonságról szóló irányelv (NSD)   | Az alapvető biztonsági előírásokról szóló irányelv (BSSD)  |
|---|---|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Az átültetést megelőző munkaértekezlet</li> <li>○ Videokonferenciák a tagállamokkal</li> <li>○ Találkozók a tagállamokkal</li> <li>○ EU Pilot eljárások</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Párbeszéd a tagállamokkal az átültetésről és a végrehajtásról</li> <li>○ Az átültetést megelőző munkaértekezletek és kétoldalú találkozók</li> <li>○ Együttműködés az érdekelt felekkel, többek között a nemzeti hatóságokkal és a civil társadalmi csoportokkal</li> <li>○ Megbeszélések az ENSREG keretében</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Párbeszéd a tagállamokkal az átültetésről és a végrehajtásról</li> <li>○ Az átültetést megelőző munkaértekezletek és kétoldalú találkozók</li> <li>○ A Bizottság elemzése az átültetési határidő előtti tagállami átültetési stratégiákról</li> <li>○ Kerekasztal-megbeszélések és szemináriumok</li> </ul> |

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottságtól kapott információk alapján.

### A radioaktív hulladékok és a kiegészített fűtőelemek kezeléséről szóló irányelvet nem ültették át megfelelően valamennyi tagállamban

**25** A Bizottság **57 hónapot** fordított a radioaktív hulladékok és a kiegészített fűtőelemek kezeléséről szóló irányelv megfeleléségi ellenőrzésének elvégzésére (*I. melléklet, 2. táblázat*), ami jelentősen meghaladja a minőségi jogalkotásról szóló bizottsági irányelvben<sup>21</sup> meghatározott 16–24 hónapos referenciaértéket. Ez részben azzal magyarázható, hogy a tagállamok késedelmesen ültették át az irányelvet, illetve hogy az átültető intézkedések hiányosak.

**26** A megfeleléségi ellenőrzés lezárását követően a Bizottság 15 kötelezettségszegési eljárást indított (a *II. melléklet* szolgál példákkal arra, hogy a radioaktív hulladékok és a kiegészített fűtőelemek kezeléséről szóló irányelv mely rendelkezéseinek megfelelő átültetését mulasztották el leggyakrabban a tagállamok). Ellenőrzésünk időpontjáig, az eljárások megindítása után 13 hónappal, ezek közül mindössze kettőt zártak le. Vagyis csaknem **hat évvel** az átültetési határidő után 13 tagállam még nem ültette át megfelelően az irányelvet (lásd: *I. melléklet, 2. táblázat*). Hasonlóképpen, közel **négy évvel** a kitűzött határidő után (lásd: *I. melléklet, 3. táblázat*) egy tagállam még nem

<sup>21</sup> Európai Bizottság, „A minőségi jogalkotás eszköztára”, 37. eszköz.

fogadta el nemzeti programját, míg 17 tagállam olyan programot fogadott el, amely a Bizottság szerint nem felel meg az irányelvnek.

**27** A Bizottság mérlegelési jogkörrel rendelkezik, amikor valamely tagállammal szemben kötelezettségszegési eljárást indít, illetve lezáratlan ügyben jár el<sup>22</sup>. Emellett azonban összeállította a „kiemelten kezelt kötelezettségszegési ügyek” listáját, és referenciaértékeket határozott meg ezen ügyek kellő időben történő feldolgozásához<sup>23</sup>. A Bizottság többek között azokat az eseteket kezeli kiemelten, amikor a tagállamok elmulasztják bejelenteni az átültető intézkedéseket, vagy amikor ezek az intézkedések helytelenül ültetik át az irányelveket. A Bizottság a bejelentés elmulasztása miatt indított ügyek lezárásához vagy az EUB elé való terjesztéséhez 12 hónapos határidőt határozott meg referenciaértékként saját maga számára<sup>24</sup>. Ezt az időtartamot a felszólító levél kiküldésétől számítják.

**28** A radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezeléséről szóló irányelvvel összefüggésben megállapítottuk, hogy a bejelentés elmulasztása miatt indított ügyeket tekintve a Bizottság az elindított 13 kötelezettségszegési eljárásból 5 esetében túllépte ezt a 12 hónapos referenciaértéket. Amint azt az *1. melléklet 1. táblázata* szemlélteti, a Bizottságnak azon két ügyben, ahol indokolással ellátott véleményt bocsátott ki, több mint két év kellett ahhoz, hogy a pert megelőző szakaszon belül sikerüljön továbblépnie (a felszólító levéltől az indokolással ellátott véleményig).

## A Bizottság figyelembe veszi a szakértői értékelések eredményeit

**29** Az ellenőrzésünk által érintett időszakban annak értékelésekor, hogy egy tagállam megfelel-e az Euratom-irányelveknek, a Bizottság a szakértői értékelések eredményeit is felhasználta információforrásként. Például a nukleáris biztonságról szóló irányelv átültetésére és végrehajtására vonatkozó NSD-stratégia hivatkozik a szakértői értékelések eredményeire, az NSD értelmező iránymutatások pedig kifejtik, hogy a szakértői felülvizsgálati jelentések milyen szerepet játszanak a megfelelés értékelése során.

---

<sup>22</sup> C-247/87. sz. Star Fruit kontra Bizottság ügy.

<sup>23</sup> A Bizottság közleménye: Az uniós jog: jobb eredmények elérése a jobb alkalmazás révén, C(2016) 8600 final, 2016. december 21.

<sup>24</sup> A Bizottság közleménye: Az eredmények Európája – a közösségi jog alkalmazása, COM (2007) 502 végleges.

**30** A Bizottság megfigyelőként részt vehet a helyszíni szakértői értékelésekben, és ezt alkalmanként meg is teszi. Az ENSREG tagjaként elősegíti a szakértői értékelések ajánlásainak hasznosulását is. A Bizottság az átültetési és megfelelőségi ellenőrzések lezárása után is nyomon követi a szakértői értékelések eredményeinek hasznosulását.

## A Bizottság megfelelően irányítja a gyors értesítés és az információcsere uniós mechanizmusait

**31** A Bizottság felel az ECURIE rendszer kezeléséért, működtetéséért és fejlesztéséért. Az ECURIE az az eszköz, amelynek révén végrehajtják a radiológiai veszélyhelyzet esetén történő gyors értesítésre és információcserére vonatkozó uniós szabályozásról szóló tanácsi határozatot<sup>25</sup>. Annak felméréséhez, hogy a Bizottság mennyire jól kezeli ezeket a mechanizmusokat, megvizsgáltuk a következőket: biztosítja-e, hogy a rendszer megfeleljen az elvárásoknak (vagyis eleget tesz-e a tanácsi határozatból eredő kötelezettségeknek), rendszeresen értékeli-e a folyamatokat, azonosítja-e a tényleges és lehetséges hiányosságokat, megfelelően figyelemmel kíséri-e azok alakulását, és teszteli-e rendszeres időközönként a rendszereket.

**32** A tanácsi határozat értelmében váratlan esemény esetén a tagállamok kötelesek az ECURIE rendszerben történő riasztás kiadásával haladéktalanul értesíteni a Bizottságot és az esemény által potenciálisan érintett valamennyi tagállamot<sup>26</sup>. Hasonlóképpen, ha a Bizottság a radioaktivitási szintben bekövetkező jelentős emelkedésről vagy valamely nem uniós országban bekövetkezett nukleáris balesetről értesül, köteles minden vonatkozó információt továbbítani valamennyi tagállamnak<sup>27</sup>. A tagállamok saját kezdeményezésükre is oszthatnak meg információt sürgős értesítés formájában. A Bizottság az ECURIE rendszeren keresztül továbbított információkat a

---

<sup>25</sup> A Tanács 87/600/Euratom határozata a radiológiai veszélyhelyzet esetén történő gyors információcserére vonatkozó közösségi szabályozásról.

<sup>26</sup> Az ECURIE figyelmeztető üzenetre vonatkozó hivatalos értesítés küszöbértékét a tanácsi határozat 1. cikke határozza meg. Összefoglalva, a cikk értelmében a részt vevő államok a következő esetekben kötelesek ECURIE figyelmeztető jelzést kiadni:

- (1) az adott államban radiológiai veszélyhelyzet van, és ezért az állam úgy dönt, hogy széles körű ellenintézkedéseket hajt végre a lakosság védelme érdekében, vagy
- (2) a környezetbe jutó sugárzás rendellenes szintjének észlelése után az állam a lakosság védelme érdekében széles körű ellenintézkedéseket fogantat.

<sup>27</sup> A 87/600/Euratom tanácsi határozat 5. cikke.

hét minden napján, napi 24 órában elérhetővé teszi az összes ECURIE kapcsolattartó pont számára.

**33** Míg a veszélyhelyzeti felkészültségi és elhárítási lépések megtétele továbbra is nemzeti hatáskörbe tartozik, az ECURIE rendszerben valamennyi tagállamnak részt kell vennie, a harmadik országok pedig önkéntes alapon kérhetik az ECURIE-tagságot<sup>28</sup>. Az uniós rendelkezésekre vonatkozó előírások nem zárják ki, hogy a tagállamok saját kiegészítő mechanizmusokkal is bírjanak – például nemzeti, két- vagy többoldalú veszélyhelyzeti információcsere- és együttműködési megállapodásokkal – rendelkezzenek.

**34** Miután egy részt vevő állam riasztást ad ki az ECURIE-rendszerben, a Bizottság ellenőrzi annak hitelességét, majd továbbítja azt az összes ECURIE-országnak. Az első értesítést követően a tagállamoknak megfelelő időközönként értesíteniük kell a Bizottságot a tervezett intézkedésekről és az általuk mért radioaktivitási szintekről. A Bizottság nem értékeli az értesítés tartalmát, és azt sem dönti el, hogy szükség van-e sürgősségi értesítésre, mivel ez a tagállamok felelősségi körébe tartozik. Az információk időben történő megosztásáért a Bizottság felel<sup>29</sup>.

**35** A Bizottság az ECURIE-t az európai radiológiai adatcsere-platformmal (EURDEP) is kiegészítette. Az EURDEP egy webalapú platform, amely szinte valós időben teszi hozzáférhetővé a hatóságok számára a radiológiai monitoringadatokat. Az EURDEP az ECURIE keretében alkalmazott eszköz, amely megkönnyíti bizonyos információk szolgáltatását<sup>30</sup>. Az EURDEP a meglévő nemzeti infrastruktúrákra – vagyis a nemzeti megfigyelőállomásokra és hálózatokra – is épít. Uniós tagállamok számára kötelező, nem uniós országok számára önkéntes a részvétel. Egy szabadon hozzáférhető weboldalon a nagyközönség grafikus információk segítségével tájékozódhat az EURDEP által lefedett térség radioaktivitási szintjéről.

---

<sup>28</sup> Ellenőrzésünk idején az ECURIE-rendszerben négy nem uniós ország – Svájc, Norvégia, Montenegró és Észak-Macedónia – is részt vett.

<sup>29</sup> A 87/600/Euratom tanácsi határozat 5. cikkének (1) bekezdése: „A 2., 3. és 4. cikkben említett információ kézhezvételekor a Bizottság, a 6. cikkre is figyelemmel, azonnal továbbítja azt az összes tagállam illetékes hatóságának. [...]”.

<sup>30</sup> A tagállamoknak megfelelő időközönként továbbra is tájékoztatniuk kell a Bizottságot a radioaktivitás szintjéről: A 87/600/Euratom tanácsi határozat 3. cikkének (1e), (1f) és (3) bekezdése, valamint 4. cikkének b) pontja.

**36** Az ECURIE keretében kötött megállapodásokat a tagállamok illetékes hatóságai közötti üléseken fogadják el, vitatják meg és vizsgálják felül<sup>31</sup>. A Bizottság átlagosan két évente hív össze ilyen üléseket. Ezek az ülések a levont tanulságokkal és a feltárt problémákkal is foglalkoznak. Az elfogadott változtatások bekerülnek az ECURIE kommunikációs utasításba, amely meghatározza a Bizottság és a tagállamok által közösen elfogadott eljárásokat<sup>32</sup>.

**37** Megállapításunk szerint a Bizottság folyamatosan tökéletesíti az ECURIE-rendszert, biztosítandó, hogy az megfelelően működjön és technikailag naprakész legyen. A Bizottság különböző eljárásokat fogadott el, útmutatást nyújt a felhasználóknak, emellett rendszeresen szervez gyakorlatokat a mechanizmusok tesztelésére<sup>33</sup>. Az ECURIE-rendszer értékelése és tökéletesítése érdekében a Bizottság elvégezte vagy elvégeztette annak felülvizsgálatát. A Bizottság az ECURIE-t a NAÜ váratlan események és veszélyhelyzetek esetén történő információcserére szolgáló egységes rendszerével (USIE) együttműködve fejlesztette ki. Az ECURIE valós esetekben is technikailag működőképesnek bizonyult, amikor a tagállamok riasztásokat küldtek<sup>34</sup>.

**38** Megállapítottuk azonban, hogy a Bizottság nem tette meg a szükséges lépéseket a mechanizmusok értékelése során azonosított, javításra szoruló egyes fő területeken. A valós ECURIE-riasztások tapasztalata volt például az, hogy milyen fontos a nyilvános kommunikáció, és hogy annak az ECURIE-gyakorlatok részét kell képeznie. Megállapította a Bizottság azt is, hogy ki kell dolgozni egy szabályos ECURIE képzési programot a nemzeti hatóságok és saját munkatársai számára. Megállapításunk szerint a Bizottság ugyan belátja ezen lépések fontosságát, mégis keveset tett e problémák orvoslására.

---

<sup>31</sup> A 87/600/Euratom tanácsi határozat 5. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a Bizottságnak és a tagállamok illetékes hatóságainak meg kell állapodniuk a radiológiai veszélyhelyzet esetén történő gyors információcserére vonatkozó részletes eljárásokról.

<sup>32</sup> A 87/600/Euratom tanácsi határozat 5. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

<sup>33</sup> A 87/600/Euratom tanácsi határozat 5. cikkének (2) bekezdése.

<sup>34</sup> Ellenőrzésünk időpontjáig összesen kétszer adtak ki ECURIE-riasztást, mindkét alkalommal 2008-ban: 2008. június 4-én, a szlovéniai (Krsko) incidens, illetve 2008. augusztus 28-án a belgiumi Fleurus-ban található IRE radioizotóp-gyártó létesítményben bekövetkezett incidens esetében.

## A Bizottság beruházási projektekről kiadott véleményei elősegítik a nukleáris biztonság fokozását

**39** A magánszemélyeknek és a vállalkozásoknak (beruházóknak) legkésőbb három hónappal a beszállítókkal kötött első szerződések megkötése előtt értesíteniük kell a Bizottságot az új létesítményekkel, cserékkel vagy átalakításokkal kapcsolatos atomipari beruházási projektekről. Ha a munkát a beruházónak kell elvégeznie, a tájékoztatást legkésőbb a munkálatok kezdete előtt három hónappal kell megadni.

**40** A befektetések típusait és a beruházók által nyújtandó információkat két Euratom-rendelet határozza meg. A 2587/1999/Euratom tanácsi rendelet részletezi a Bizottságnak bejelentendő projekttypusokat, valamint a kötelező értesítést igénylő projekttypusok kiadási küszöbértékeit. Az 1209/2000/EK bizottsági rendelet az értesítés tartalmát határozza meg.

**41** Az Euratom-Szerződés 43. cikke előírja a Bizottság számára, hogy a beruházási projekteknek a Szerződés célkitűzéseivel kapcsolódó **„valamennyi szempontját”** meg kell vitatnia a beruházókkal. E megbeszélést követően a Bizottság közli véleményét az érintett tagállammal. Sem az Euratom-Szerződés, sem a másodlagos jog nem ír elő határidőt a Bizottság számára a projekt elemzéséhez.

**42** A Bizottság nukleáris beruházási projektekről kiadott véleményei jogilag nem kötelező erejűek<sup>35</sup>, Euratom-kölcsönre azonban csak a „kedvező” véleménnyel rendelkező projektek jogosultak<sup>36</sup>.

## A Bizottság véleményekben értékeli, hogy a beruházások megfelelnek-e a jogi követelményeknek, és javaslatokat tesz a fejlesztésre

**43** A 2000 és 2018 közötti időszak tekintetében a Bizottság 75 véleményt fogadott el. A Bizottság minden véleményében arra a következtetésre jutott, hogy a beruházások –

<sup>35</sup> Az EUMSZ 288. cikke: Az ajánlások és a vélemények nem kötelező erejűek.

<sup>36</sup> A 94/179/Euratom tanácsi határozat értelmében a Bizottság „műszaki és gazdasági szempontból” is kedvező véleménye szükséges ahhoz, hogy a tagállamokban, illetve a támogatható harmadik országokban végrehajtott, atomerőművekben történő ipari villamosenergia-termeléssel kapcsolatos beruházási projektekhez Euratom-kölcsönt lehesen nyújtani.



egyres esetekben a véleményben kifejtett bizonyos feltételek mellett – teljesítették a Szerződés célkitűzéseit.

**44** Annak értékelése céljából, hogy a Bizottság követi-e az Euratom-Szerződésben<sup>37</sup> és annak másodlagos jogszabályaiban<sup>38</sup> előírt eljárást, és értékeli-e, hogy a projekt betartja-e az Euratom-Szerződésben foglalt, nukleáris biztonsággal kapcsolatos valamennyi kötelezettségét, négy, a Bizottság által az atomipar beruházási projektjeiről kiadott véleményt vizsgáltunk meg. A Bizottság legfrissebb véleményeit választottuk ki, de figyelembe vettük a beruházási projekt relevanciáját (típusát) és lényegességét is.

**45** Megállapításunk szerint a Bizottság mind a négy vélemény esetében értékelte, hogy a projektek betartják-e az Euratom-Szerződés valamennyi, a nukleáris biztonságra vonatkozó előírását. A Bizottság meggyőződik arról, hogy a beruházási projekt már a legkorábbi szakaszaitól kezdve biztosítja-e és garantálja-e a nukleáris biztonsági célkitűzések betartását. A véleményeket a beruházóval is megvitatott ajánlásokat támogató tudományos bizonyítékok is alátámasztják.

**46** A Bizottság véleményei<sup>39</sup> közül például kettő a következőkre vonatkozik:

- az Ionizáló Sugárzás Tudományos Tanácsának kedvező véleménye a beruházó projektjének értékeléséről;
- az üzem hosszú távú biztonságos működtetéséhez szükséges intézkedések és beruházások;
- a nukleáris biztonság folyamatos tökéletesítésére vonatkozó tervek;
- a stresszteszteket követő cselekvési terv;
- a szakértői értékelések és a beruházó ezt követő intézkedései.

---

<sup>37</sup> 41–43. cikk.

<sup>38</sup> A Tanács 1999. december 2-i 2587/1999/Euratom rendelete az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 41. cikkének megfelelően a Bizottsággal közlendő beruházási projektek meghatározásáról (HL L 315., 1999.12.9., 1–3. o.);

a Bizottság 2000. június 8-i 1209/2000/EK rendelete az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 41. cikkében előírt közlemények megtételét érintő eljárások meghatározásáról (HL L 138., 2000.6.9., 12–14. o.).

<sup>39</sup> Ezeket 2017. március 23-án tették közzé a beruházó honlapján.

**47** E két vélemény a következőket is szorgalmazza:

- o a stressztesztek valamennyi eredményének és ajánlásának teljes körű és időben történő végrehajtása;
- o a szakértői értékelések eredményeinek és ajánlásainak teljes körű és időben történő végrehajtása;
- o a biztonsági fejlesztések időben történő végrehajtása;
- o az atomerőműben a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladék ártalmatlanítására vonatkozó megoldás megtervezése és végrehajtása.

### **Naprakésszé kell tenni a jelenlegi jogszabályi keretet, hogy az tükrözze a nukleáris biztonság területének legújabb fejleményeit**

**48** A 2587/1999/Euratom és az 1209/2000/EK rendeletet két évtizeddel ezelőtt, vagyis a nukleáris biztonság és a radioaktív hulladékok kezelése terén bekövetkezett legújabb szakpolitikai és jogalkotási fejleményeket megelőzően fogadták el. Gondolunk itt az e területre vonatkozó uniós célokat meghatározó 2014. évi, illetve 2015. évi európai energiastratégiára<sup>40</sup>, valamint a legújabb Euratom-irányelvekre (a radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezeléséről szóló 2011. évi irányelv, az alapvető biztonsági előírásokról szóló 2013. évi irányelv és a nukleáris biztonságról szóló 2014. évi aktualizált irányelv).

**49** Annak érdekében, hogy a beruházási projekteknek a Szerződés<sup>41</sup> célkitűzéseivel kapcsolódó „valamennyi szempontját” meg lehessen vitatni, a Bizottságnak részletes információkra van szüksége a beruházótól. A 2587/1999/Euratom rendelet 3. cikke kimondja, hogy a projektekről adott közlemény *„tartalmazza a meg tárgyaláshoz szükséges részleteket és azokra korlátozódik”,* többek között a következő adatokra: a termékek vagy a tevékenység típusa és a termelő- vagy tárolókapacitás. Az 1209/2000/EK rendelet meghatározza azon információk körét, amelyeket a beruházónak közölnie kell.

<sup>40</sup> Európai energiabiztonsági stratégia. COM(2014) 330. Közlemény a stabil és alkalmazkodóképes energiaunió és az előrettekintő éghajlat-politika keretstratégiájáról, COM(2015) 80.

<sup>41</sup> Az Euratom-Szerződés 43. cikke szerint.

**50** Ez a két rendelet a bejelentendő beruházások típusai tekintetében elavult, mivel nem tükrözi az atomipar legújabb fejleményeit.

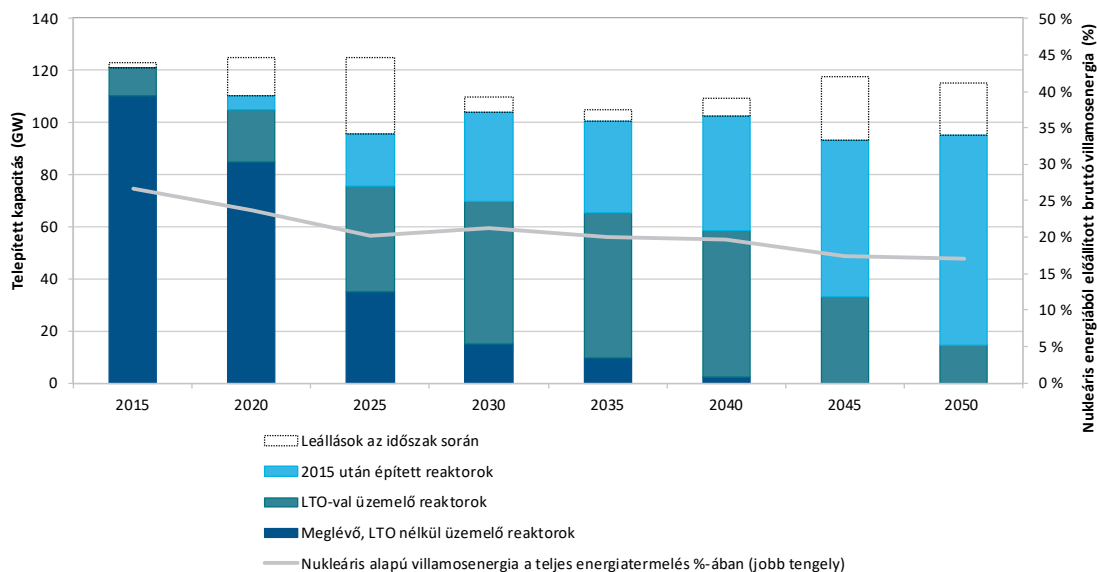
**51** Találtunk egy olyan, új technológiába történő beruházásról szóló értesítést, amelyre vonatkozóan a Bizottságnak további információkat kellett kérnie azt tisztázandó, hogy a projekt mely ipari tevékenységet érinti, mivel a bejelentett tevékenység nem tartozott a 2587/1999/Euratom rendeletben felsorolt egyik kategóriába sem. Ebben az esetben a beruházó megadta a Bizottság által kért kiegészítő információkat. Egy másik esetben azonban egy hosszú távú működési célú (LTO) beruházás kapcsán a beruházó azzal az érveléssel tagadta meg a Bizottságnak való bejelentést, hogy a hosszú távú működési célú beruházások voltaképpen nem tekintendők beruházásnak, csupán egy reaktor folyamatos fejlesztésének és korszerűsítésének, ezért azokat nem kell bejelenteni. Mivel a 2587/1999/Euratom rendelet nem határozza meg, hogy a Bizottságot értesíteni kell-e az ilyen típusú beruházásokról, az ilyen projektek bejelentése a beruházók jó szándékától függ.

**52** Az, hogy nem egyértelmű, hogy az LTO-kat kötelezően be kell-e jelenteni, különös jelentőségű annak fényében, hogy az európai reaktorok átlagéletkora megközelíti a 30 évet. Számos reaktor esetében vannak folyamatban LTO-beruházások, amelyek célja a nukleáris létesítmények üzemeltetésének az eredetileg tervezett élettartamukon túli meghosszabbítása. A Bizottság várakozásai szerint az elkövetkező években rövid és középtávon az LTO-k fogják kitenni a nukleáris beruházások többségét<sup>42</sup> (lásd: [6. ábra](#)).

---

<sup>42</sup> SWD(2017) 158 final: „Commission Staff Working Document Accompanying the document Communication from the Commission Nuclear Illustrative Programme Presented under Article 40 of the Euratom Treaty” (Az Euratom-Szerződés 40. cikke értelmében elkészített nukleáris indikatív programról szóló bizottsági közleményt kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum).

## 6. ábra. A telepített nukleáris kapacitás előrejelzése, az LTO-t is beleértve, EU-28.



Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottságtól kapott diagram alapján.

**53** Azt is megállapítottuk, hogy a 2587/1999/Euratom rendeletben meghatározott beruházási küszöbértékek (kiadási összegek) nem egyértelműek a tekintetben, hogy mit kell figyelembe venni a beruházás teljes költségének kiszámításához (pl. a beruházás időtartama, a beruházás típusa stb.).

**54** A 2015 és 2018 közötti időszakban a Bizottság öt levelet küldött beruházóknak, hogy emlékeztesse őket bejelentési kötelezettségükre. Az öt eset mindegyikét megvizsgáltuk. Egy esetben a beruházó nem válaszolt a Bizottságnak. Egy másik esetben a beruházó nem volt hajlandó bejelenteni a beruházást, azzal érvelve, hogy az nem felel meg a 2587/1999/Euratom rendeletben meghatározott kiadási küszöbértéknek. A beruházó szerint a követelmény csak a meghatározott küszöbértéket meghaladó egyedi összetevőkre vonatkozik, a projekt egészére nem.

**55** A Bizottság az öt eset egyikében sem alkalmazott eljárásokat a meg nem felelési esetek kivizsgálására. Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy egy beruházó nem tett eleget a beruházási projekt bejelentésére vonatkozó kötelezettségének, megfontolhatja kötelezettségszegési eljárást megelőző eljárás indítását a tagállammal szemben, amely további információcseréből és a beruházóval, illetve a tagállammal folytatott megbeszélésekből áll, és kötelezettségszegési eljárás követheti. Ellenőrzésünk idejéig a Bizottság nem tett további lépéseket a projektek bejelentésére vonatkozó kötelezettség érvényesítésére. Indoklása szerint a Bizottság azért nem

indított vizsgálatot ezekben az ügyekben, mert a jogszabályok nem írták le egyértelműen, hogy milyen típusú és méretű projekteket kötelező bejelenteni.

**56** A Bizottság az energiaunióra vonatkozó 2015. évi csomagjában kötelezettséget vállalt arra, hogy frissíti és szigorítja a nukleáris létesítményekkel kapcsolatos projektekről benyújtandó információkra vonatkozó követelményeket, illetve pontosítja, hogy a beruházóknak milyen információkat kell közölniük<sup>43</sup>. A rendelet a nukleáris beruházások bejelentésére vonatkozó követelmények naprakésszé tételéről szóló tanácsi rendelet kidolgozásának határidejeként 2015-öt határozza meg.

**57** 2015-ben a Bizottság bemutatta az aktualizált rendelet bevezető hatásvizsgálatát, és ebben pontosította, hogy milyen típusú beruházásokat kötelező bejelenteni és milyen információkat kell nyújtania a beruházónak. Ezt nyilvános konzultáció<sup>44</sup> követte, amelyre 40 érdekelt fél (potenciális beruházók, ipari szövetségek, közigazgatási szervek, szabályozók, nem kormányzati szervezetek és magánszemélyek) válaszolt. Bár a javasolt megoldások eltértek egymástól, abban mindegyik megegyezett, hogy az Európai Bizottság véleményének elfogadásához vezető eljárást eredményesebbé lehetne tenni.

**58** Az Európai Bizottság programja 2020 második negyedévét jelöli meg az aktualizált rendelet elfogadásának tervezett időpontjaként. Ellenőrzésünk időpontjáig a Bizottság még nem fejezte be a 2016. évi nyilvános konzultáció visszajelzéseinek értékelését, és a bevezető jelentést sem készítette még el (ez a folyamat következő lépése<sup>45</sup>). A keretrendszer késedelmes frissítésének okait a Bizottság nem fejtette ki.

## **A Bizottság nem vezetett be megbízható eljárást a nukleáris beruházási projektekről kiadott véleményei kidolgozására és a radioaktivitás-figyelő létesítmények működésének ellenőrzésére**

**59** Megvizsgáltuk, hogy a Bizottság hogyan dolgozza ki véleményét a nukleáris beruházási projektekről, és hogyan szervezte meg a levegő, a víz és a talaj

<sup>43</sup> COM(2015) 80 final (Az energiaunióra vonatkozó csomag).

<sup>44</sup> Nyilvános konzultáció az Euratom-Szerződés 41–44. cikke szerinti tájékoztatási és eljárási követelmények felülvizsgálatáról.

<sup>45</sup> Minőségi jogalkotási iránymutatások, 2017 – Minőségi jogalkotás a Bizottságnál, III. fejezet. A hatásvizsgálatokra vonatkozó iránymutatások.

radioaktivitásának folyamatos figyelemmel kísérésére szolgáló tagállami létesítmények ellenőrzését.

### A vélemények kidolgozása

**60** A négy általunk kiválasztott vélemény esetében megvizsgáltuk, hogy a vélemények kidolgozására irányuló bizottsági eljárások biztosították-e a nukleáris beruházások teljes körű, egységes és koherens értékelését.

**61** Értékelési elkészítésekor a Bizottság az alábbi jogi aktusokban meghatározott kereteljárást követi: Az Euratom-Szerződés 41–44. cikke (lásd: **39.** bekezdés; a 2587/1999/Euratom és az 1209/2000/EK rendelet (lásd: **40.** bekezdés; egy 2002. évi felhatalmazó jogi aktus<sup>46</sup> és a Bizottság részlegei által alkalmazott jegyzőkönyv<sup>47</sup>.

**62** A véleménykiadási folyamatot – amely tizenkét másik bizottsági részleggel folytatott konzultációt is magában foglal – az Energiaügyi Főigazgatóság koordinálja. A koordináló főigazgatóság feladata a visszajelzések összegyűjtése a többi részlegtől, valamint az esetleges aggályok megvitatása a beruházóval. A Bizottság véleményei egységes sablont követnek. A belső validálási folyamatot követően az energiaügyi biztos a Bizottság nevében elfogadja a nukleáris beruházási projektekre vonatkozó véleményeket.

**63** A Bizottság kereteljárásában több korlátozó tényezőre mutattunk rá. Ezek a következők:

- o a Bizottság nem határozta meg a projekt típusok szerinti értékelés hatókörét, az annak biztosításához szükséges kritériumokat, hogy az értékelés minden lényeges szempontra kiterjedjen, illetve azt, hogy a vélemények kidolgozása során hogyan lehet felhasználni a nukleáris biztonságra vonatkozó egyéb információkat, például a stresszteszteket, a szakértői értékeléseket és az irányelvek átültetésének eredményeit. A Bizottság ehelyett a bejelentett projekt jellemzőitől függően, eseti alapon határozza meg az „értékelési területeket”.
- o az összetettnek és magas szintű szakértelmet igénylőnek tekintett projektek esetében a Bizottság technikai jelentéseket és a véleményt előkészítő munkát összefoglaló belső dokumentációt is készíthet. Nincsenek azonban olyan

---

<sup>46</sup> SEC(2002) 583.

<sup>47</sup> COM(2002) 1569 végleges.

kritériumok, amelyek meghatároznák, hogy egy projekt mikor minősül összetettnek, és mikor kell ilyen dokumentációt összeállítani.

**64** Véleményünk szerint az érvényben lévő kereteljárás nem biztosítja a Bizottság véleményeinek koherenciáját, teljességét és egységességét. Megállapítottuk például, hogy az egyik véleményben – az általunk vizsgált többi véleménnyel ellentétben – az Európai Bizottság nem foglalkozik olyan kérdésekkel, mint a nukleáris biztonságra és a sugárvédelemre vonatkozó jogi keretnek való megfelelés, a fűtőanyag-ellátás biztonsága, a kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezelése/leszerelése, illetve a nukleáris biztosítékok.

**65** A Bizottság felismerte, hogy eljárásai tökéletesítésre szorulnak, és 2017-ben dokumentumtervezetet készített. Ellenőrzésünk időpontjáig azonban a Bizottság még nem fogadta el ezt a tervezetet.

#### **A radioaktivitás-figyelő létesítmények ellenőrzése**

**66** Az Euratom-Szerződés 35. cikke előírja, hogy valamennyi tagállam hozza létre a levegő, a víz és a talaj radioaktivitásának állandó figyelemmel kíséréséhez és az alapvető előírások betartatásához szükséges létesítményeket. Ugyanezen cikk értelmében a Bizottságnak jogában áll ellenőrizni ezek működését és hatékonyságát.

**67** A 35. cikk szerinti ellenőrzések általános célja annak vizsgálata, hogy rendelkezésre állnak-e és működtethetők-e a folyamatos nyomon követéshez szükséges létesítmények, valamint hogy a nyomon követést hatékonyan végzik-e<sup>48</sup>. A Bizottság ellenőrzi a létesítmények (köztük az analitikai laboratóriumok, a mobil megfigyelőberendezések stb.) működését és hatékonyságát, valamint a környezeti monitoringrendszer megfelelőségét.

**68** Megvizsgáltuk, hogy a Bizottság élt-e a létesítmények ellenőrzésének jogával, azaz rendszeres időközönként, koherens és egyértelmű módszertant alkalmazva ellenőrizte-e a létesítményeket, illetve megfelelően beszámolt-e a megállapításokról és nyomon követte-e azokat.

---

<sup>48</sup> SWD(2013) 226 final.

**69** A Bizottság közleménye<sup>49</sup> felvázolja az ellenőrző látogatások lebonyolításának módozatait, és általános leírást ad az ellenőrzés hatóköréről, céljáról, az ellenőrizendő létesítmények kiválasztásának elveiről, a látogatások megtervezéséről és a beszámolásról.

**70** A Bizottság az ellenőrzéseket egy hathavonta aktualizált hároméves gördülő program<sup>50</sup> alapján végzi. Az ellenőrzésre kijelölt létesítmények kiválasztásának fő kritériumai: a területi lefedettség és a korábbi ellenőrzések tapasztalatai, valamint a közérdek. A tervezés céljából a Bizottság nyomon követi a területi lefedettséget, vagyis az egyes tagállamokban végzett ellenőrzések számát. Ellenőrzésünk idején a Bizottság évente átlagosan 5–6 ellenőrzést végzett.

**71** A Bizottság szokásos gyakorlata az, hogy főbb megállapításait és egy technikai jelentést a tagállami észrevételekkel együtt teszi közzé. Az ellenőrzési jelentésben ajánlásokat és javaslatokat adhat ki, illetve elismerését fejezheti ki egy különösen jól bevált gyakorlat vagy berendezés kapcsán. Megállapításainak hasznosulását a Bizottság eseti alapon, az ellenőrzés sajátosságait és az ajánlások jelentőségét figyelembe véve követi nyomon. Amennyiben ajánlásokat fogalmaz meg, felkéri a tagállamot, hogy számoljon be az azok nyomán megtett intézkedésekről. Újabb ellenőrző látogatást is tehet annak vizsgálatára, hogy a korábbi ajánlások kellő figyelmet kaptak-e.

---

<sup>49</sup> A környezeti radioaktivitást figyelő létesítményeknek az Euratom-Szerződés 35. cikke értelmében történő ellenőrzése – A tagállamokban történő ellenőrző látogatásokra vonatkozó gyakorlati rendelkezések (2006/C 155/02), 2006. július 4.

<sup>50</sup> A 2006. július 4-i 2006/C 155/02 közlemény (15) bekezdése szerint az ellenőrzéseket általában a Bizottság által kidolgozott éves programnak megfelelően végzik.



**72** Ami az ellenőrzések végrehajtásának módszereit illeti, ebben hasonló hibákat találtunk, mint amelyeket a nukleáris beruházási projektekről szóló bizottsági véleményekben tártunk fel. A Bizottság nem rendelkezett sem az ellenőrzések elvégzésének konkrét módszertanára vonatkozó iránymutatással, sem a létesítmények működésének és hatékonyságának értékelésére, illetve a környezetvédelmi monitoringprogram megfelelőségére vonatkozó kritériumokkal. Nem létezett elfogadott iránymutatás arra nézve, hogy a Bizottságnak a hasznosulásvizsgálat mely eseteiben kell ismételt ellenőrző látogatást kell tennie.

**73** Az elmúlt években a Bizottság egy belső projekt keretében törekedett az ellenőrzések lefolytatására vonatkozó – világos módszertant és meghatározott kritériumokat tartalmazó – iránymutatás kidolgozására. Ellenőrzésünk időpontjáig azonban még nem született belső megállapodás egy ilyen iránymutatásról.

## Következtetések és ajánlások

**74** Következtetésünk szerint a Bizottság összességében megfelelően segítette elő az Unió nukleáris biztonságát. A Bizottságnak azonban van még tennivalója a jogi keret és a belső iránymutatások naprakésszé tétele terén.

**75** Abban a tekintetben, hogy a Bizottság milyen szerepet játszott az Euratom-irányelvek nemzeti jogba történő átültetésének nyomon követésében, megállapítottuk, hogy a Bizottság felkészültebb volt a két legutóbbi, a nukleáris biztonságról szóló módosított irányelv és az alapvető biztonsági előírásokról szóló irányelv esetében, mint a korábbi, a radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezeléséről szóló irányelv esetében (23–24. bekezdés). A Bizottság részlegei a fő stratégiai dokumentumokat az átültetési határidőket megelőzően hagyták jóvá, a nukleáris biztonságról szóló módosított irányelv és az alapvető biztonsági előírásokról szóló irányelv esetében pedig a radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezeléséről szóló irányelvhez képest több olyan eszközt alkalmaztak, amely elősegítette a jogszabályi kötelezettségek teljesítését.

**76** A radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezeléséről szóló irányelv esetében az átültetési határidő után csaknem hat évvel a meg nem felelések miatt még mindig 13 kötelezettségszegési eljárás volt folyamatban (25–26. bekezdés). Hasonlóképpen, négy évvel a határidő lejártá után a tagállamok többségében még mindig folyamatban voltak kötelezettségszegési eljárások az ugyanezen irányelv által előírt nemzeti programok meg nem felelésével kapcsolatban. Megjegyeztük, hogy a kötelezettségszegési eljárások esetenként lassan haladtak (26–28. bekezdés).

### 1. ajánlás. Aktualizálni kell az Euratom-irányelvek átültetésének nyomon követésére vonatkozó megközelítést

---

Annak érdekében, hogy a tagállamok számára eredményesebben könnyítse meg és kövesse nyomon a jövőbeli Euratom-irányelvek időben történő, teljes körű és pontos átültetését, a Bizottság határozzon meg iránymutatásokat, és ezek rendelkezzenek kockázatértékelésről, valamint a stratégia és az értelmező iránymutatás legalább egy évvel az átültetési határidő előtti jóváhagyásáról. A stratégia írja elő, hogy az átültetést megelőző szakaszban alkalmazzanak a jogszabályi kötelezettségek teljesítését segítő eszközöket.

**Megvalósítás céldátuma: A 2020 után elfogadott irányelvek esetében**

**77** A radiológiai veszélyhelyzet esetén alkalmazandó, határokon átnyúló megközelítés szerint a Bizottság szerepe nagyrészt a technikai eszköz fenntartására korlátozódik, mivel a veszélyhelyzeti felkészültségi és elhárítási intézkedések megtétele nemzeti hatáskörbe tartozik. A Bizottság megfelelően, a 87/600/Euratom tanácsi határozatból eredő kötelezettségeknek eleget téve kezeli az ECURIE-intézkedéseket (31–36. bekezdés), bár a levont tanulságok és az általa javításra szorulónak ítélt kérdések nyomon követésén lehetne javítania.

**78** Ami a Bizottságnak a beruházási projektekről kiadott véleményeit illeti, megállapítottuk, hogy a jelenlegi keret nem veszi figyelembe a nukleáris biztonság területének legújabb szakpolitikai, jogalkotási és technológiai fejleményeit (48–55. bekezdés). A keret nem biztosítja, hogy a Bizottság megkapja azokat az információkat, amelyekre a Szerződés célkitűzéseivel kapcsolatos beruházási projektek „**valamennyi aspektusának**” megvitatásához szüksége van<sup>51</sup>. 2016-tól ellenőrzésünk időpontjáig a Bizottság nem tett további lépéseket a jogszabályok naprakésszé tételének folyamatában (56–58. bekezdés).

**79** A Bizottság a szakértői értékelés eredményeit is felhasználja információforrásként az irányelvek átültetésének és végrehajtásának értékelésekor (29. bekezdés), valamint a beruházási projektekkel kapcsolatos véleményeinek elkészítésekor (46–47. bekezdés). A Bizottság az átültetési és megfeleléségi ellenőrzések lezárása után is felel a szakértői értékelések eredményei hasznosulásának nyomon követéséért.

---

<sup>51</sup> Az Euratom-Szerződés 43. cikke szerint.

## 2. ajánlás. Naprakészé kell tenni a jogszabályi keretet

---

A Bizottság vegye figyelembe a következőket, amikor az energiaunióra vonatkozó 2015. évi csomaggal összhangban a nukleáris beruházási projektekre irányuló jogszabályi keret aktualizálására vonatkozó jogalkotási javaslatot terjeszt elő:

- o a nukleáris biztonság területén megfigyelhető legutóbbi jogalkotási és szakpolitikai fejlemények, valamint a legújabb Euratom-irányelvek;
- o a nukleáris beruházási projektek jellegében bekövetkezett legutóbbi változások, különös tekintettel az új technológiákra és a hosszú távú működési célú (LTO) beruházásokra;
- o a szakértői értékelésekben megfigyelőként való részvételével kapcsolatos tapasztalatok.

**Megvalósítás céldátuma: 2022**

**80** A Bizottság a nukleáris beruházási projektekre vonatkozó vélemények kibocsátása és a radioaktivitás szintjének folyamatos figyelemmel kísérésére szolgáló tagállami létesítmények ellenőrzése révén segíti elő a nukleáris biztonság és a sugárvédelem növelését az Unióban. Ellenőrzésünk azonban rámutatott néhány olyan korlátra, amelyek csökkenthetik a Bizottság tevékenységeinek hozzáadott értékét. Megállapításunk szerint a Bizottság nem rendelkezik megbízható eljárásokkal a nukleáris beruházásokról szóló vélemények elkészítéséhez (60–65. bekezdés) és a radioaktivitás szintjének figyelemmel kísérésére szolgáló tagállami létesítmények ellenőrzéséhez (66–73. bekezdés). Jóváhagyott módszerek hiányában a Bizottság gyakran él mérlegelési jogkörével, ami veszélyezteti e tevékenységek teljességét, egységességét és koherenciáját.

## 3. ajánlás. Naprakészé kell tenni az eljárásokat

---

Abból a célból, hogy egységes és koherens legyen a radioaktivitás-figyelő létesítmények ellenőrzésére, valamint a nukleáris beruházásokra vonatkozó vélemények elkészítésére vonatkozó megközelítés, a Bizottság dolgozzon ki belső eljárásokat annak biztosítására, hogy a kapcsolódó feladatokat egységesen végezzék, dokumentálják és vizsgálják felül.

**Megvalósítás céldátuma: 2022**

A jelentést 2020. január 8-i luxembourgi ülésén fogadta el a João Figueiredo számvevőszéki tag elnökölta I. Kamara.

*a Számvevőszék nevében*

Klaus-Heiner Lehne  
*elnök*

# Mellékletek.

## I. melléklet A bizottsági ellenőrzések

### 1. táblázat. Átültetési ellenőrzések

|   | a radioaktív hulladékok és a kiegészítő fűtőelemek kezeléséről szóló irányelv | a nukleáris biztonságról szóló irányelv | az alapvető biztonsági előírásokról szóló irányelv |
|---|---|---|--|
| Az átültetés határideje   | 2013.08.23.   | 2017.08.15.                             | 2018.02.06.  |
| Határidőn belül vagy a bejelentés elmulasztása miatt indított eljárás megindítása előtt benyújtott értesítések  | 17  | 24                                      | 21   |
| Azon tagállamok ellenőrzésének lezárása, amelyek a bejelentés elmulasztása miatt indított kötelezettségszegési eljárások megindítása előtt bejelentették átültető intézkedéseiket       | 2013. nov.  | 2018. jún.                              | folyamatban <sup>52</sup>                          |
| Azon tagállamok ellenőrzésének időtartama (hónap), amelyek a kötelezettségszegési eljárás megindítása előtt bejelentették az átültető intézkedéseiket – célérték: 6 hónap <sup>53</sup> | 3   | 10                                      | folyamatban  |
| Azon tagállamok száma, amelyek ellenőrzésünk idejéig (2019. július) nem jelentették be a teljes átültetést  | 0   | 1                                       | 8  |
| A bejelentés elmulasztása és a hiányos teljesítés miatt indított kötelezettségszegési eljárások száma   | 13  | 7                                       | 9  |
| A felszólító levél és az indokolással ellátott vélemény között eltelt idő (hónap)   | 24–29   | 6–9                                     | 8–10   |
| A kötelezettségszegési eljárások teljes időtartama (hónap)  | 50 <sup>54</sup>  | folyamatban                             | folyamatban  |

<sup>52</sup> A Bizottság várhatóan 2020 első negyedévében fejezi be az ellenőrzéseket; várható időtartam: 23–25 hónap.

<sup>53</sup> Európai Bizottság, „A minőségi jogalkotás eszköztára”, 37. eszköz

<sup>54</sup> A leghosszabb kötelezettségszegési eljárás időtartama.

## 2. táblázat. Megfelelőségi ellenőrzések

|   | A radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezeléséről szóló irányelv | A nukleáris biztonságról szóló irányelv | Az alapvető biztonsági előírásokról szóló irányelv |
|---|--|---|--|
| Az ellenőrzés kezdete   | 2013.08.24.  | 2018.06.01.                             | Még nem kezdődött meg                              |
| Az ellenőrzés vége  | 2018. jún.   | folyamatban                             | Még nem kezdődött meg                              |
| Az ellenőrzés teljes időtartama (hónap) – cél: 16/24 hónap <sup>55</sup>        | 57   | folyamatban                             | Még nem kezdődött meg                              |
| A vizsgálatunk időpontjáig lezárt ellenőrzések (tagállam) száma                 | 28   | 14                                      | Még nem kezdődött meg                              |
| Elindított kötelezettségszegési eljárások száma                                 | 15   | 0                                       | Még nem kezdődött meg                              |
| A vizsgálatunk időpontjában még lezáratlan kötelezettségszegési eljárások száma | 13   | 0                                       | Még nem kezdődött meg                              |

## 3. táblázat. A radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezeléséről szóló irányelv: tagállami programok

|   | A bejelentés elmulasztása | Még nem felelés |
|---|---------------------------|-----------------|
| Az ellenőrzés kezdete   | 2015.08.23.               | 2015.08.23.     |
| Az ellenőrzés vége  | 2015. nov.                | 2018. máj.      |
| Az ellenőrzés teljes időtartama (hónap)   | 3                         | 33              |
| Elindított kötelezettségszegési eljárások száma                                 | 9                         | 17              |
| A vizsgálatunk időpontjában még lezáratlan kötelezettségszegési eljárások száma | 1                         | 17              |

<sup>55</sup> Európai Bizottság, „A minőségi jogalkotás eszköztára”, 37. eszköz

## II. melléklet A radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezeléséről szóló irányelv átültetésével kapcsolatos meg nem felelési esetek (néhány példa)

| A radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezeléséről szóló irányelv Cikk | Előírás   | Meg nem felelés   |
|---|---|---|
| 5. cikk, (1) bekezdés, c) pont  | A tagállamoknak olyan nemzeti keretrendszert kell létrehozniuk, amelynek része egy, a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezelésére szolgáló tevékenységekre vagy létesítményekre vonatkozó engedélyezési rendszer is.   | Az egyes tagállamok által létrehozott engedélyezési rendszer nem terjedt ki a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezelésére szolgáló valamennyi tevékenységre, többek között a hulladék ártalmatlanítására, valamint a létesítmények telephelyének kiválasztására, tervezésére, építésére vagy bezárására. |
| 6. cikk (3) bekezdés  | A tagállamok biztosítják, hogy a hatáskörrel rendelkező szabályozó hatóság rendelkezzen az irányelv értelmében rá háruló kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges hatáskörökkel, valamint emberi és pénzügyi erőforrásokkal.   | Egyes tagállamok nem tudták bizonyítani, hogy szabályozó hatóságaik megkapták az irányelv értelmében rájuk háruló kötelezettségek teljesítéséhez szükséges forrásokat.  |
| 7. cikk (3) bekezdés  | A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az engedélyezési követelmények magukban foglalják a biztonság igazolását, amelynek ki kell terjednie a nukleáris tevékenységek kialakítására és működtetésére, valamint a létesítmény kialakítására, üzemeltetésére és leszerelésére, illetve a létesítmény lezárására, valamint az ártalmatlanításra szolgáló létesítmény lezárását követő időszakra. | Néhány tagállam nem biztosította, hogy a biztonságigazolására vonatkozó követelmények minden szempontra kiterjedjenek.  |
| 7. cikk (5) bekezdés  | A nemzeti keretrendszereknek magukban kell foglalniuk az engedélyesek azon kötelezettségét, hogy megfelelő pénzügyi és emberi erőforrásokat biztosítsanak.  | Néhány tagállam nem tett említést a megfelelő emberi erőforrásokról.  |



|         |   |  |
|---------|---|--|
| 8. cikk | A nemzeti keretrendszernek elő kell írnia, hogy valamennyi fél gondoskodjon a személyzet oktatásáról és képzéséről, valamint szervezzen kutatási és fejlesztési tevékenységeket a nemzeti programokban megfogalmazott szükségletek kielégítésére. | Néhány tagállam nem biztosította, hogy valamennyi fél – beleértve azokat, akiknél a hulladék keletkezik, az engedélyeseket, az illetékes szabályozó hatóságokat és egyéb hatóságokat – köteles legyen személyzetük oktatására és képzésére vonatkozó intézkedéseket hozni. Egyes tagállamok átültető intézkedései nem tesznek említést kutatási és fejlesztési tevékenységekről. |
|---------|---|--|

# Glosszárium

**Baleset:** Bármely nem szándékosan előidézett esemény, amely radioaktivitás vagy nukleáris biztonság szempontjából jelentős következményekkel jár vagy járhat.

**Besugárzás:** Sugárzásnak való kitettség.

**Bizottsági vélemények:** A Bizottság által a nukleáris beruházási projektekről az Euratom-Szerződés 41–44. cikkében meghatározott eljárás alapján kiadott vélemények.

**Engedély:** Olyan jogi dokumentum, amely engedélyez bizonyos, a kiégett fűtőelemek, illetve radioaktív hulladékok kezelésével összefüggő tevékenységeket, illetve amely a kiégett fűtőelem vagy radioaktív hulladék kezelésére szolgáló, illetve nukleáris létesítmény telephelyének kiválasztására, tervezésére, építésére, üzembe helyezésére, üzemeltetésére, leszerelésére vagy bezárására vonatkozó felelősség átruházására szolgál.

**EU Pilot eljárás:** Informális párbeszéd a Bizottság és valamely tagállam között az uniós jognak való esetleges meg nem felelésről a hivatalos kötelezettségsszegési eljárás megkezdése előtt.

**Hosszú távú működés:** Atomerőmű üzemeltetése az engedélyben, szabványokban vagy szabályzatokban meghatározott időtartamon túl, feltéve, hogy az továbbra is megfelel az engedélyezési követelményeknek.

**Hozzáadott érték:** Az Európai Unió fellépése nyomán keletkező hatás, amely többletértéket jelent ahhoz az értékhez képest, amelyet a tagállamok egyedi fellépése hozott volna létre.

**Ionizáló sugárzás:** Ionok, azaz elektromos töltéssel rendelkező atomok vagy molekulák közvetlen vagy közvetett előállítására alkalmas, részecskék vagy elektromágneses hullámok formájában átvitt energia.

**Kiégett fűtőelem:** Olyan nukleáris fűtőelem, amelyet a besugárzást követően eltávolítottak a reaktormagból. Újrafeldolgozható, illetve ha radioaktív hulladéknak minősül, ártalmatlanítandó.

**Nukleáris létesítmény:** atomerőmű, dúsítóüzem, nukleáris fűtőanyagot gyártó üzem, újrafeldolgozó üzem, kutatóreaktor, kiégett fűtőelem tárolására szolgáló létesítmény, valamint radioaktív hulladék tárolására szolgáló, ugyanazon a telephelyen található létesítmények.

**Nukleáris:** Ami az atommaghasadásban vagy -fúzióban felszabaduló energiával vagy annak felhasználásával kapcsolatos.

**Radioaktivitás:** Az atomok spontán, véletlenszerű lebomlásának jelensége, amelyet általában sugárzások kibocsátás kísér.

**Stresszteszt:** Az Unió valamennyi atomerőműjén elvégzett kockázat- és biztonsági értékelések, amelyek azt mérik, hogy az erőművek mennyire képesek ellenállni az olyan veszélyeknek, mint a földrengés, az áradás, a terrortámadás és légi járművek becsapódása.

**Vállalkozás:** Olyan természetes vagy jogi személy, aki vagy amely a nemzeti jog értelmében felelős valamely sugárforrásért vagy olyan tevékenység végzéséért, amely növelheti az egyének ilyen forrásból származó sugárzásnak való kitettségét.

**Váratlan esemény:** Bármely olyan nem szándékosan előidézett esemény, amely nem elhanyagolható következményekkel jár vagy járhat a sugárvédelem vagy a nukleáris biztonság szempontjából.

**Veszélyhelyzet elhárítása:** Valamely veszélyhelyzet következményeinek enyhítését célzó intézkedések végrehajtása.

**Veszélyhelyzet:** Váratlan sugárzás vagy nukleáris helyzet, amely a súlyos káros következmények elkerülése vagy enyhítése érdekében azonnali fellépést igényel.

**Veszélyhelyzeti felkészültség:** Valamely veszélyhelyzet következményeinek enyhítését célzó intézkedések meghozatalára való felkészültség állapota.

# Mozaikszavak és rövidítések

**BSSD:** Az alapvető biztonsági előírásokról szóló irányelv

**ECURIE:** az Európai Közösség radiológiai veszélyhelyzet esetén történő gyors információcseréjét szolgáló hálózat

**ENSREG:** Az Európai Nukleáris Biztonsági Szabályozó Hatóságok Csoportja

**EP&R:** Veszélyhelyzeti felkészültség és elhárítás

**EUB:** az Európai Unió Bírósága

**EUMSZ:** Az Európai Unió működéséről szóló szerződés

**EURDEP:** Európai radiológiai adatcsere-platform

**JRC:** Közös Kutatóközpont

**LFN:** Felszólító levél

**LTO:** Hosszú távú működés

**NAÜ:** Nemzetközi Atomenergia-ügynökség

**NEA:** Nukleáris Energia Ügynökség

**NSD:** A nukleáris biztonságról szóló irányelv

**RO:** Indokolással ellátott vélemény

**RWD:** A radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezeléséről szóló irányelv

**USIE:** Váratlan események és veszélyhelyzetek esetén történő információcserére szolgáló egységes rendszer

**WANO:** Atomerőmű-üzemeltetők Világszövetsége

**WENRA:** Nyugat-európai Nukleáris Hatóságok Szövetsége

**A BIZOTTSÁG VÁLASZAI AZ EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK KÜLÖNJELENTÉSÉRE  
„A BIZOTTSÁG HOZZÁJÁRUL AZ EU NUKLEÁRIS BIZTONSÁGÁHOZ, DE A JOGSZABÁLYOK  
NAPRAKÉSSZÉ TÉTELÉRE VAN SZÜKSÉG”**

**ÖSSZEFOGLALÁS**

I. A nukleáris biztonság az Európai Bizottság egyik prioritása. A nukleáris biztonságra vonatkozó uniós megközelítés azon az elven alapul, hogy a legmagasabb biztonsági szintet kell elérni, és az emberek védelme, a veszélyek ellenőrzése, a veszélyhelyzetek megelőzése és azok elhárítása, valamint a káros következmények enyhítése érdekében folyamatos előrelépésre kell törekedni.

E célból az EU fejlett, jogilag kötelező erejű és végrehajtható jogi keretet hozott létre a nukleáris biztonságra, a sugárvédelemre, a veszélyhelyzeti felkészültségre és elhárításra, valamint a radioaktív hulladékok és a kiegészítő fűtőelemek kezelésére vonatkozóan, amely a nemzetközi egyezmények világszerte közös elveire épül, és amelyet a fukusimai nukleáris balesetből levont tanulságok és a legújabb tudományos fejlemények fényében megerősítettek.

IV. A Szerződések főszabály szerint kezdeményezési jogot biztosítanak a Bizottságnak arra, hogy új EU/Euratom jogszabályokra tegyen javaslatot. Maga azonban nem fogadhatja el a javasolt jogszabályt; ez a két döntéshozó intézmény, az Európai Parlament és/vagy a Tanács előjoga.

IX. Lásd a Bizottság 63. és 72. bekezdésre adott válaszait.

**ÉSZREVÉTELEK**

25. A Bizottság arra törekszik, hogy a megfelelőségi ellenőrzést a 16–24 hónapos referenciaértéken belül végezze el, amely jogilag nem kötelező határidő, és amely a tagállami átültető intézkedések közzétételének időpontjától számítandó. Az ellenőrzés tehát az intézkedések tagállamok általi közzétételétől függ.

A Bizottság egyetért a Számvevőszék megállapításával, és megjegyzi, hogy a késelem azzal magyarázható, hogy a tagállamoknak első alkalommal 2015. augusztus 23-ig kellett elfogadniuk a kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezelésére vonatkozó nemzeti programot.

38. A nyilvánosság veszélyhelyzetben történő tájékoztatása elsősorban a tagállamok hatáskörébe tartozik, a 87/600/Euratom tanácsi határozat 3. cikke (1) bekezdésének h) pontjával összhangban. A Bizottság szolgálatai az ECURIE-gyakorlatok részeként sajtóközleményeket készítenek és továbbítják azokat a Bizottság szóvivőjének.

Ami a nemzeti szakértők képzését illeti, a Bizottság szükség esetén képzéseket szervez az illetékes nemzeti hatóságok számára az ECURIE-ről és az EURDEP-ről, különösen a rendszerben bekövetkező változások esetén. Az ilyen képzési programok szükségességét az ECURIE illetékes hatóságainak ülésein vitatják meg és hagyják jóvá.

63. A nukleáris beruházási projekteket illetően a Bizottság mindezen ideig az Euratom-Szerződés és a hatályos rendeletek szövegén alapuló belső eljárásokat alkalmazott (pl. az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 41. cikkének megfelelően a Bizottsággal közlendő beruházási projektek meghatározásáról szóló, 1999. december 2-i 2587/1999/Euratom tanácsi rendelet (HL L 315., 1999.12.9., 1. o.) és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 41. cikkében előírt közlemények megtételét érintő eljárások meghatározásáról szóló, 2000. június 8-i 1209/2000/EK bizottsági rendelet (HL L 138., 2000.6.9., 12. o.)).

64. A Számvevőszék által az ebben a bekezdésben ismertetett eset önkéntes bejelentés volt (azaz a jogi keretben meghatározott küszöbérték alatti beruházási összegű projekt), amely a 2587/1999 tanácsi rendelet 1. cikke (4) bekezdésének hatálya alá tartozik.

72. Az ellenőrzések az *A környezeti radioaktivitást figyelő létesítményeknek az Euratom-Szerződés 35. cikke értelmében történő ellenőrzése — A tagállamokban történő ellenőrző látogatásokra vonatkozó gyakorlati rendelkezések (HL C 155., 2006.7.4., 2. o.)* című dokumentumon, továbbá az ellenőrzést végző csoport szakértelmén és a más tagállamok rendszereivel történő összehasonlításon alapulnak.

## **KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK**

74. A Szerződések főszabály szerint kezdeményezési jogot biztosítanak a Bizottságnak arra, hogy új EU/Euratom jogszabályokra tegyen javaslatot. Maga azonban nem fogadhatja el a javasolt jogszabályt; ez a két döntéshozó intézmény, az Európai Parlament és/vagy a Tanács előjoga.

### **1. ajánlás. Aktualizálni kell az Euratom-irányelvek átültetésének nyomon követésére vonatkozó megközelítést**

A Bizottság elfogadja az ajánlást.

A Bizottság egyetért azzal, hogy meg kell határozni a jövőbeli Euratom-irányelvek átültetésével kapcsolatos kockázatértékelést előíró szükséges iránymutatást, mely az illetékes bizottsági szolgálat belső határozata alapján kerül kidolgozásra. Ez a kockázatértékelés értékelní fogja ezen irányelvek kulcsfontosságú területeit, valamint azt, hogy szükség van-e részletesebb belső értelmező iránymutatás és/vagy stratégia kidolgozására annak érdekében, hogy támogassák a Bizottság személyzetét a megfeleléségi ellenőrzések elvégzésében.

### **2. ajánlás. Naprakészé kell tenni a jogszabályi keretet**

A Bizottság elfogadja az ajánlást.

80. Lásd a Bizottság 63. és 72. bekezdésre adott válaszát.

### **3. ajánlás. Naprakészé kell tenni az eljárásokat**

A Bizottság elfogadja az ajánlást.

A Bizottság készen áll arra, hogy – az illetékes bizottsági szolgálat határozata alapján – megfelelő belső eljárásokat hozzon létre annak biztosítására, hogy a radioaktivitás szintjének figyelemmel kísérésére szolgáló létesítmények ellenőrzését egységesen végezzék, dokumentálják és felülvizsgálják.

# Kronológia

| Esemény  | Dátum       |
|--|-------------|
| Az ellenőrzési feladatterv elfogadása / az ellenőrzés megkezdése   | 2018.12.12. |
| A jelentéstervezet hivatalos megküldése a Bizottságnak (illetve más ellenőrzött szervezeteknek)            | 2019.11.21. |
| A végleges jelentés elfogadása az egyeztetési eljárás után   | 2020.1.8.   |
| A Bizottság (illetve más ellenőrzött szervezetek) hivatalos válaszainak beérkezése az összes uniós nyelven | 2020.2.4.   |

## SZERZŐI JOGI NYILATKOZAT

© Európai Unió, 2020

Az Európai Számvevőszék dokumentumainak felhasználását a nyíltadat-politikáról és a dokumentumok további felhasználásáról szóló [6–2019. sz. számvevőszéki határozat](#) szabályozza.

Ellenkező rendelkezés (pl. az egyedi szerzői jogi nyilatkozatokban foglaltak) hiányában az Európai Unió tulajdonában lévő számvevőszéki tartalmak a [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licenz](#) alá tartoznak. Ennek értelmében a további felhasználás a forrás és a változtatások megfelelő feltüntetésével megengedett. A dokumentumok további felhasználásakor azok eredeti értelme és üzenete nem torzulhat. A Számvevőszék nem vonható felelősségre a továbbfelhasználás esetleges következményeiért.

Ha az adott tartalomban azonosítható magánszemélyek is érintettek (például ha egy kép a Számvevőszék munkatársait ábrázolja vagy harmadik fél is szerepel a források között), adott esetben további szerzői jogokat is figyelembe kell venni. Amennyiben engedély kiadására kerül sor, az érvényteleníti a fenti általános érvényű engedélyt, és annak egyértelműen tartalmaznia kell a felhasználással kapcsolatos esetleges korlátozásokat.

Az olyan tartalmak felhasználásához vagy reprodukálásához, amelyek nem az Európai Unió tulajdonát képezik, közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell engedélyt kérni.

Az iparjogvédelem alatt álló szoftverek és dokumentumok – pl. szabadalmak, márkajelzések, bejegyzett formatervezési minták, logók és nevek – nem tartoznak a Számvevőszék továbbfelhasználási politikájának hatókörébe, így azok licenzét a felhasználó nem kapja meg.

Az Európai Uniónak az europa.eu címtartomány alatt található intézményi weboldalai külső oldalakra mutató hivatkozásokat is tartalmaznak. Ezek nem tartoznak a Számvevőszék hatáskörébe, ezért ajánlott elolvasni az ott közzétett adatvédelmi és szerzői jogi rendelkezéseket.

### Az Európai Számvevőszék logójának használata

Az Európai Számvevőszék logója kizárólag a Számvevőszék előzetes hozzájárulásával használható fel.

|      |                         |                 |                     |                   |
|------|-------------------------|-----------------|---------------------|-------------------|
| PDF  | ISBN: 978-92-847-4318-6 | ISSN: 1977-5733 | doi: 10.2865/32354  | QJ-AB-20-002-HU-N |
| HTML | ISBN: 978-92-847-4294-3 | ISSN: 1977-5733 | doi: 10.2865/636171 | QJ-AB-20-002-HU-Q |



A nukleáris létesítmények biztonságért elsősorban az engedéllyel rendelkező üzemeltetők és a nemzeti hatóságok felelnek. Ezen a területen a Bizottság felelőssége konkrétan az Euratom jogi keretének továbbfejlesztése és a jogi eszközök tagállami jogba való átültetésének felügyelete, a radioaktivitás-figyelő tagállami létesítmények ellenőrzése, valamint a nukleáris beruházásoknak az Euratom-Szerződéssel való összeegyeztethetőségének az ellenőrzése. Következtetésünk szerint a Bizottság e hatásköreit összességében megfelelően használta ki és elősegítette az Unió nukleáris biztonságát. Ajánlásaink elsősorban arra vonatkoznak, hogy a Bizottság hogyan követi nyomon az Euratom-irányelvek átültetését, milyen keretek között adja ki a nukleáris beruházásokra vonatkozó véleményeit, valamint hogy milyen megközelítést alkalmaz a vélemények kidolgozása és a radioaktivitás-figyelő létesítmények ellenőrzése során.

A Számvevőszék különjelentése az EUMSZ 287. cikke (4) bekezdésének második albekezdése alapján.



EURÓPAI  
SZÁMVEVŐSZÉK



Az Európai Unió  
Kiadóhivatala

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK  
12, rue Alcide De Gasperi  
1615 Luxembourg  
LUXEMBOURG

Telefon: +352 4398-1

Megkeresés: [eca.europa.eu/hu/Pages/ContactForm.aspx](https://eca.europa.eu/hu/Pages/ContactForm.aspx)

Weboldal: [eca.europa.eu](https://eca.europa.eu)

Twitter: @EUAuditors